

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ.....	5
I. ΕΚΔΟΣΕΙΣ	9
II. ΕΚΘΕΣΕΙΣ.....	17
III. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ.....	25
IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	33
V. ΕΡΓΑ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	40
VI. ΠΑΡΚΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ	43
VII. ΠΡΟΒΟΛΗ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	45
VIII. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ.....	47
IX. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018	50
X. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	58

ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Το 2018 υπήρξε ένα δημιουργικό και ουσιαστικό από άποψη παραγωγής έτος για το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία. Οι αριθμοί καταρχάς μιλούν από μόνοι τους: εκδώσαμε 13 βιβλία, τρεις καταλόγους εκθέσεων, ενημερωτικά φυλλάδια, διαθέσαμε περίπου 7.500 βιβλία σε σχολικές, δημοτικές και πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες, καθώς και σε πολιτιστικούς συλλόγους, ενώ παράλληλα μετείχαμε στις μεγάλες διοργανώσεις εκθέσεων βιβλίου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό (Θεσσαλονίκη, Ζάππειο, Φρανκφούρτη). Οργανώσαμε και σχεδιάσαμε τρεις νέες εκθέσεις, μεταφέραμε εντός και εκτός Ελλάδας εννέα, συμμετείχαμε σε μεγάλες διοργανώσεις, αφενός σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού στην Φρανκφούρτη, αφετέρου στο πλαίσιο του προγράμματος *12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα Ελεύθερη*, σε συνέργεια με τους επιπλέον τέσσερις φορείς συν-διοργάνωσης (Περιφέρεια, Δήμος Αθηναίων, ΕΡΤ, ΓΑΚ). Στον εκπαιδευτικό τομέα ενισχύσαμε τον αριθμό των ξεναγήσεων για τις μαθήτριες και τους μαθητές στους χώρους του Κοινοβουλίου των σχολείων, δώσαμε έμφαση στην Περιφέρεια και λιγότερο από στην Αττική, αυξήσαμε τις ομαδικές και μεμονωμένες επισκέψεις- καθώς και αυτές των επισήμων- φιλοξενήσαμε περισσότερα σχολεία από απομακρυσμένες περιοχές προσφέροντάς

τους μία σειρά από πολιτιστικές δράσεις, απευθυνθήκαμε πιο συστηματικά στις μαθήτριες και τους μαθητές των ΕΠΑΛ μέσα από το πρόγραμμα *Αντισταθείτε!*, πήγαμε σε περισσότερα σχολεία προκειμένου να παρουσιάσουμε εκεί, στον δικό τους χώρο, τις βιωματικές εκπαιδευτικές μας δράσεις και υλοποιήσαμε την ΚΓ' Σύνοδο της *Βουλής των Εφήβων* με θέμα «Ένα σχολείο να μας χωράει: κάνουμε like στη διαφορά». Εξίσου δραστήριοι αποδειχθήκαμε και στον τομέα των εκδηλώσεων, καθώς στο διάστημα του προηγούμενου έτους, είτε αυτόνομα, είτε σε συνεργασία με έγκυρους επιστημονικούς ή άλλους φορείς, διοργανώσαμε συνολικά 17 εκδηλώσεις, με κεντρική αυτή του συνεδρίου μας με το επίμαχο θέμα «Ενημέρωση και Δημοκρατία» τον Δεκέμβριο του 2018. Τέλος, τα ερευνητικά προγράμματα που εκπονούμε με τη συνδρομή άλλων πανεπιστημίων ή ερευνητικών κέντρων, απέδωσαν σημαντικούς καρπούς και βρίσκονται, κάποια από αυτά, πολύ κοντά στην ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση. Σε αυτήν την κατηγορία ξεχωρίζει η προετοιμασία, συστηματική και επιμελής, που αφορά το σύνολο των δράσεων – εκδοτικών, αρχειακών, ερευνητικών, παρουσιάσεων στο κοινό – για τα 200 χρόνια από τον Αγώνα της Ανεξαρτησίας, αντιπροσωπευτικά δείγματα των οποίων θα έχουμε την ευκαιρία να θέσουμε υπόψη της ακαδημαϊκής και ευρύτερης κοινότητας των γραμμάτων και τεχνών μέσα στο 2019.

Οι αριθμοί δεν θα αρκούσαν από μόνοι τους εάν δεν είχαμε σαφέστατα δείγματα τεκμηρίωσης του ποιοτικού χαρακτήρα των δράσεων που απλώθηκαν σε όλους αυτούς τους τομείς κατά τη διάρκεια του 2018, δείγματα που πιστοποιούν την ανταπόκριση του κόσμου, καθώς και τη θετική αποδοχή τους. Η συστηματική παρουσίαση στον Τύπο, οι συνεντεύξεις, οι κριτικές και οι παρουσιάσεις βιβλίων, αλλά και ο αριθμός των επισκεπτών, οι ευχαριστήριες επιστολές και τα αιτήματα για επανάληψη μετάδοσης από το Κανάλι της Βουλής των εκδηλώσεών μας, είναι μεταξύ άλλων τεκμήρια αυτής της θερμής υποδοχής που χαίρουν οι δράσεις του Ιδρύματος και της κοινής διαπίστωσης ότι η ποσότητα πάει χέρι-χέρι με την ποιότητα.

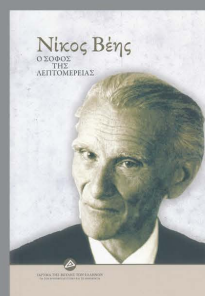
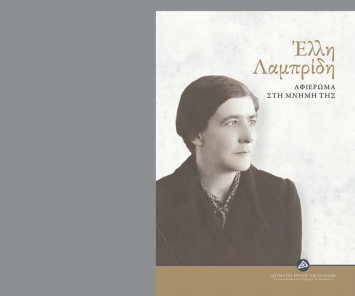
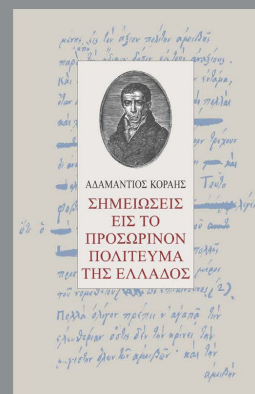
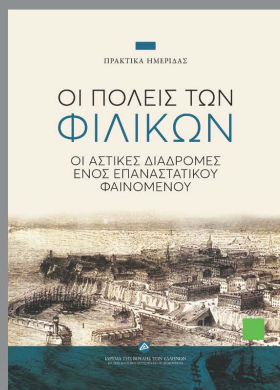
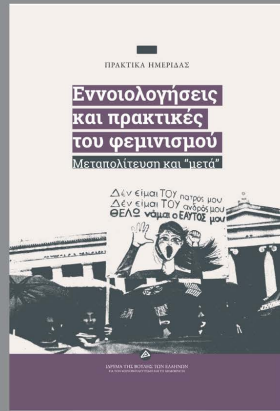
Το 2018 εργαστήκαμε ώστε, αφενός να καλύψουμε μία σειρά από ανοικτές εκκρεμότητες, αφετέρου να επανασχεδιάσουμε με σταθερά βήματα την οργανωτική-διοικητική διάρθρωση του Ιδρύματος, με άλλα λόγια να εκσυγχρονίσουμε, να εξορθολογίσουμε και να συμπληρώσουμε την αρχική (με την

ίδρυση του φορέα το 1999) θεσμική πλαισίωση, προκειμένου το Ίδρυμα να μπορέσει να ανταπεξέλθει και σε επίπεδο λειτουργικό και σε επίπεδο ποιοτικό στην προοπτική που έχει χαράξει τα τελευταία χρόνια με επάρκεια, εγκυρότητα και δυναμισμό.

Κλείνοντας την περιληπτική αυτή εισαγωγή, θα ήθελα από τη θέση της Γενικής Γραμματέα να ευχαριστήσω θερμά τον Πρόεδρο του Ιδρύματος και Πρόεδρο της Βουλής, το Διοικητικό Συμβούλιο, τα μέλη της Εκτελεστικής και της Επιστημονικής Επιτροπής για την υποστήριξη και συνδρομή τους και βεβαίως όλο το ανθρώπινο δυναμικό του θεσμού, καθώς, η καθεμία και ο καθένας, μέσα από τη θέση που υπηρετεί, συνέβαλε στη δημιουργική και παραγωγική αυτή σοδειά.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ 2018

I. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Κατά τη διάρκεια του 2018 το Ίδρυμα, σε εφαρμογή του εκδοτικού του προγράμματος, ολοκλήρωσε 13 εκδόσεις. Συγκεκριμένα: τέσσερα πρακτικά συνεδρίων, δύο τόμους της σειράς *Πρόσωπα Άξια Τιμής*, δύο τόμους της σειράς *Ειδικά Αφιερώματα* καθώς και ένα εμβληματικό κείμενο του Αδαμαντίου Κοραή. Επιπλέον, κυκλοφόρησαν τρεις κατάλογοι που πλαισίωσαν τις εκθέσεις του Ιδρύματος, ο ένας μάλιστα και στα αγγλικά. Παράλληλα, ο Τομέας Εκδόσεων προχώρησε στην υλοποίηση του μεγάλου αφιερωματικού προγράμματος *1821-2021: 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση*, προετοιμάζοντας κυρίως τις εκδόσεις των *Κειμένων Μνήμης*. Ακόμη, εκτυπώθηκαν φυλλάδια και προγράμματα για τις ανάγκες της προβολής του συνόλου των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος, των συμμετοχών του σε μεγάλες διοργανώσεις εκθέσεων (Ελλάδα και εξωτερικό) αλλά και των bazaars βιβλίου. Τέλος, δεν θα πρέπει να παραλειφθεί και η δωρεάν διάθεση πολυάριθμων εκδόσεων του Ιδρύματος σε ποικίλους δημόσιους φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

(A) Εκδόσεις βιβλίων

1. Κείμενα πηγών (πρωτότυπα κείμενα / αρχειακά κείμενα)

Το Ίδρυμα από την αρχή της λειτουργίας του επιδιώκει να προσφέρει επιμελημένες εκδόσεις δυσεύρετων αρχειακών κειμένων, εμπλουτισμένων με τον σχολιασμό εξειδικευμένων επιστημόνων.

(α) Αδαμάντιος Κοραής, *Σημειώσεις εις τὸ Προσωρινὸν Πολίτευμα τῆς Ἑλλάδος* (Νοέμβριος 2018)

Το σημαντικό αυτό κείμενο του Αδαμαντίου Κοραή είχε εκδοθεί από τον Θεμιστοκλή Π. Βολίδη το 1933. Το χειρόγραφο έχει χαθεί, συνεπώς η πρώτη αυτή έκδοση είναι η μοναδική μαρτυρία παράδοσης του κεφαλιώδους πολιτικού συγγράμματος του Κοραή. Στην έκδοση του Ιδρύματος χρησιμοποιείται ως χειρόγραφο και αναπαράγεται πιστά. Με τον τρόπο αυτόν το Ίδρυμα συμβάλλει στην αποκατάσταση του κειμένου του Κοραή, που είναι θεμελιώδες συστατικό του

πολιτικού στοχασμού του νέου ελληνισμού και παράλληλα εμπλουτίζει τις επιμελημένες πηγές της ιστοριογραφίας του 1821. Η έκδοση συμπληρώνεται από εισαγωγή του καθηγητή Πασχάλη Κιτρομηλίδη.

2. Πρακτικά συνεδρίων / ημερίδων

Εκδόσεις ειδικών τόμων με τις επεξεργασμένες εισηγήσεις των επιστημόνων και άλλων ειδικών που συμμετέχουν στις εκδηλώσεις του Ιδρύματος.

(α) Οι πόλεις των Φιλικών: οι αστικές διαδρομές ενός επαναστατικού φαινομένου

(Μάιος 2018)

Ο τόμος της ημερίδας προσφέρει μια ανανεωμένη και επικαιροποιημένη ιστοριογραφικά ματιά στην ιστορία των κοινωνικών ομάδων που στήριξαν –εντός και εκτός της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας– το οικοδόμημα της Φιλικής Εταιρείας. Μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στα αστικά περιβάλλοντα που φιλοξένησαν τη δράση της εταιρείας, τα οποία άλλωστε υπήρξαν ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένα απέναντι στις γενικότερες ευρωπαϊκές ανακατατάξεις και τις αναζητήσεις της εποχής.

(β) Κοινωνική και πολιτική εκπροσώπηση. Προκλήσεις και προοπτικές στη Δημοκρατία τον 21ου αιώνα

(Μάιος 2018)

Στον πολυσέλιδο τόμο του συνεδρίου αναδεικνύονται ζητήματα πολιτικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, κοινοβουλευτισμού, εκπροσώπησης και δημοκρατίας, συντάγματος και λαϊκής κυριαρχίας, αλλά και οικονομίας και πολιτικής, καθώς και κοινωνικών δικαιωμάτων και κοινωνικών πολιτικών στην επικοινωνία και τον πολιτικό λόγο.

(γ) Εννοιολογήσεις και πρακτικές του φεμινισμού. Μεταπολίτευση και “μετά”

(Σεπτέμβριος 2018)

Δύο είναι οι βασικές ενότητες του τόμου της ημερίδας: α) «Οι πολλές ζωές του μεταπολιτευτικού φεμινισμού», και β) «Ιδέες, συλλογικότητες, δικτυώσεις». Ερευνήτριες και ακτιβίστριες του χώρου αναφέρονται στη θεωρία του φεμινισμού, στο μεταπολιτευτικό φεμινιστικό κίνημα, στην αμφισβήτηση της πατριαρχίας και την απελευθέρωση των γυναικών. Επίσης, στα χαρακτηριστικά του ελληνικού και

του ευρωπαϊκού κινήματος, στις αυτόνομες φεμινιστικές ομάδες στην Ελλάδα, καθώς και στις πολιτικές ισότητας των τελευταίων δεκαετιών.

(δ) Τέχνη και Δημοκρατία

(Δεκέμβριος 2018)

Ο τόμος του συνεδρίου εξετάζει τη σύνθετη σχέση τέχνης και δημοκρατίας, μέσα από μια περιήγηση στον χρόνο και ιδίως στις περιόδους ρήξης με το παλιό και ανάδυσης του νέου. Οι επαναστάσεις του 1848, η Ρωσική Επανάσταση, οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, η παγκοσμιοποίηση, ορίζουν το σκηνικό της κρίσης που οδηγεί κάθε φορά σε αναπροσδιορισμό της σχέσης της τέχνης με τη δημοκρατία, και κατ' επέκταση στην αναμέτρηση του καλλιτέχνη με την τέχνη, το έργο του, τον κόσμο και τον ίδιο τον εαυτό του.

3. Πρόσωπα Άξια Τιμής

Σειρά εκδόσεων μικρού μεγέθους από τις ομώνυμες εκδηλώσεις στις οποίες τιμώνται Ελληνίδες και Έλληνες από τον χώρο του πνεύματος, των γραμμάτων και των τεχνών, που με το έργο και τη δράση τους επηρέασαν την εποχή τους και άφησαν το ίχνος τους στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

(α) Έλλη Λαμπρίδη. Αφιέρωμα στη μνήμη της

(Απρίλιος 2018)

Στην έκδοση φωτίζονται ποικίλες πτυχές της ζωής αλλά και η ίδια η προσωπικότητα της φιλοσόφου Έλλης Λαμπρίδη, μιας γυναίκας που αγωνίστηκε συνειδητά για την αναγνώριση της ατομικής αξίας και του σημαντικού επιστημονικού έργου της.

(β) Νίκος Βέης, ο σοφός της λεπτομέρειας

(Δεκέμβριος 2018)

Η επιστημονική, πολιτική και κοινωνική δράση του Νίκου Βέη, η συμβολή του στη μελέτη του Βυζαντίου και την ανάδειξη της νεοελληνικής φιλολογίας ως διακριτού επιστημονικού πεδίου, προβάλλονται ανάγλυφα στα κείμενα του τόμου. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο έργο του Νίκου Βέη ως λόγιου και δάσκαλου, που τον τοποθετεί επάξια στον κόσμο της ελληνικής λογισύνης του 20ού αιώνα.

4. Ειδικά αφιερώματα

Σειρά εκδόσεων μικρού μεγέθους από εκδηλώσεις αφιερωμένες σε προσωπικότητες που, πέρα από τη σταδιοδρομία τους στην πολιτική, επηρέασαν με τη ζωή και το έργο τους τον χώρο της επιστήμης και του πολιτισμού.

(α) Κώστας Κάππος

(Δεκέμβριος 2018)

Στον τόμο προβάλλεται η προσωπικότητα και η συνολική δράση του Κώστα Κάππου, καθώς και η συνέπεια με την οποία υποστήριξε μέσα από τις ιδέες και τις πράξεις του το λαϊκό Κίνημα. Τέλος, αναδεικνύονται το ήθος και η συνεισφορά του σε καίριες στιγμές του σύγχρονου πολιτικού βίου της Ελλάδας.

(β) Κωνσταντίνος Τσάτσος

(Δεκέμβριος 2018)

Η προσωπικότητα του Κωνσταντίνου Τσάτσου παρουσιάζεται μέσα από δύο βασικούς τομείς της δράσης του: α) τις σπουδές, την ακαδημαϊκή σταδιοδρομία και τη συμβολή του στο πρόβλημα της ερμηνείας του δικαίου, καθώς και β) την πορεία του ως πολιτικού με τις κατά καιρούς συνεργασίες και τις θέσεις που υιοθέτησε σε σημαντικές στιγμές της πολιτικής ζωής της Ελλάδας.

5. Κατάλογοι εκθέσεων

Ο Τομέας Εκδόσεων συνδράμει τις εκθέσεις που διοργανώνει το Ίδρυμα με τη διαμόρφωση καταλόγων, οι οποίοι παρουσιάζουν το εκθεσιακό υλικό με τρόπο εποπτικό και ευσύνοπτο, στοχεύοντας στη μεγαλύτερη εξοικείωση του επισκέπτη με το εκάστοτε παρουσιαζόμενο θέμα.

(α) «Τό θέμα είναι τ ό ρ α τί λές». Η ζωή και το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη

(Φεβρουάριος 2018)

Κατάλογος 24 σελίδων της ομώνυμης έκθεσης, που εγκαινιάστηκε στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος τον Φεβρουάριο του 2018 [βλ. και Εκθέσεις].

(β) 14 ιστορίες αντίστασης

(Σεπτέμβριος 2018)

Κατάλογος 96 σελίδων της ομώνυμης έκθεσης, που εγκαινιάστηκε στο Πάρκο Ελευθερίας, στο πλαίσιο της συνδιοργάνωσης *12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα Ελεύθερη* τον Οκτώβριο του 2018 [Βλ. και VIII. Συνεργασίες - Συμμετοχές].

(γ.1) Πολεμώντας για την ειρήνη: Ελλάδα - Ιταλία - Ισπανία στη δεκαετία του '80

(Νοέμβριος 2018)

Ελληνικός κατάλογος 96 σελίδων της ομώνυμης έκθεσης, που εγκαινιάστηκε στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος τον Νοέμβριο του 2018 [Βλ. και II. Εκθέσεις].

(γ.2) Fighting for Peace: Greece - Italy - Spain in the 1980s

(Νοέμβριος 2018)

Αγγλικός κατάλογος 96 σελίδων της ομώνυμης έκθεσης [Βλ. και II. Εκθέσεις].

(B) Συμμετοχή στις εκθέσεις βιβλίου

Το Ίδρυμα το 2018 διεύρυνε σημαντικά το πεδίο της συμμετοχής του σε εκθέσεις βιβλίου, στην Ελλάδα και το εξωτερικό [Βλ. και VIII. Συνεργασίες - Συμμετοχές]

1. Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης

Το Ίδρυμα συμμετείχε δυναμικά στη 15η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης [Βλ. VIII. Συνεργασίες - Συμμετοχές].

2. Φεστιβάλ Βιβλίου στο Ζάππειο

Συνεχίζοντας μια μακρά παράδοση, το Ίδρυμα έθεσε ως στόχο την αναβάθμιση της συμμετοχής του στο Φεστιβάλ Βιβλίου του Ζαπείου [Βλ. VIII. Συνεργασίες - Συμμετοχές].

3. Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Φρανκφούρτης

Το Ίδρυμα για πρώτη φορά πήρε μέρος στην 70η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Φρανκφούρτης [Βλ. VIII. Συνεργασίες - Συμμετοχές].

(Γ) Δωρεάν διάθεση εκδόσεων του Ιδρύματος

Το Ίδρυμα, εφαρμόζοντας την πολιτική του για δωρεάν διάθεση των εκδόσεών του σε επιλεγμένους παραλήπτες, κατά το 2018 ανταποκρίθηκε σε αιτήματα που υποβλήθηκαν από σχολεία, πανεπιστήμια, δημόσιες και δημοτικές βιβλιοθήκες, πινακοθήκες, συλλόγους, ιδρύματα, υπουργεία, πρεσβείες και προξενεία. Συνολικά διατέθηκαν δωρεάν 7.607 αντίτυπα των εκδόσεών του, το συνολικό κόστος των οποίων ανήλθε στο ποσό των 46.407,34 €.

Πλήθος	Φορείς	Αντίτυπα Εκδόσεων
13	Σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	1.140
12	Βιβλιοθήκες Δημόσιες και Δημοτικές, Πανεπιστήμια, Πινακοθήκες	188
12	Βιβλιοθήκες Συλλόγων, Ινστιτούτων, Ιδρυμάτων	396
11	Υπουργεία, Πρεσβείες -Προξενεία	107
171	Βουλή	3.571
232	Ίδρυμα της Βουλής, Συγγραφείς, Βουλή των Εφήβων, Διοικητικό Συμβούλιο	2.205
ΣΥΝΟΛΟ		7.607

Παγκόσμια Ημέρα Ποιητής

Ο ποιητής και συγγραφέας Παναγιώτης Μπουκόλας και η ομότιμη καθηγήτρια του ΑΠΘ Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου θα μιλήσουν για τον ποιητή και το αποτύπωμά του όφρος στα πεδία του πολιτισμού και της πολιτικής.

Ο Μιχάλης Γρηγορίου θα μοιραστεί την εμπειρία της μελοποίησης των έργων του.

Οι ηθοίοι Μαρία Σκουλά και Θανάσης Δόβρης θα απαγγείλουν επλεγμένα ποιήματά του Μανώλη Αναγνωστάκη.

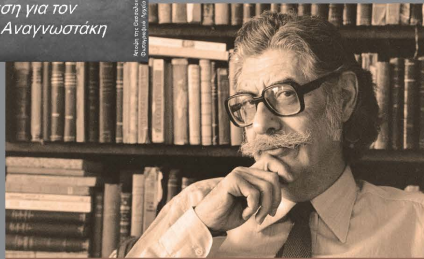
Η εκδήλωση εντάσσεται στο πρόγραμμα της θραυτικής «Αθήνα Πανόμοια Πρωτεύουσα Βόλκων» της UNESCO.

Τετάρτη 21 Μαρτίου 2018
ώρα 18:30

Ένα απόγευμα στην
έκθεση για τον
Μανώλη Αναγνωστάκη

Από: Π. Αμπατζοπούλου, Π. Μπουκόλας, 2018. Φωτογραφία: Α. Μανώλης

«Τό θέμα είναι τώρα τί λές»
Η ζωή και το έργο
του Μανώλη Αναγνωστάκη

Δρόμοι επιβίωσης

Έκθεση του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σε συνεργασία με την Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας

Roads of Survival

An exhibition organized by the Hellenic Parliament Foundation for Parliamentarism and Democracy in collaboration with the Photo Press Union of Greece

Δρόμοι επιβίωσης

© 16 Φεβρουάριος 2018

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΠΙΤΑΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΒΑΛΑΣ

1900-2018

Αναρτήθηκε: 02/03/2018 14:04:44

02/03/2018 14:04:44

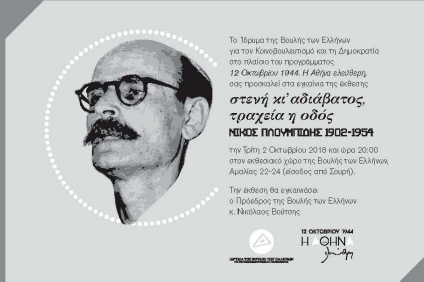
Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σας προσκαλεί στα εγκαίνια της έκθεσης

ΠΟΛΕΜΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ
Ελλάδα - Ιταλία - Ισπανία

στη δεκαετία του '80

την Πέμπτη 15 Φεβρουάριου και ώρα 18.00, στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος της Βουλής.

Την έκθεση θα εγκαινιάσει ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, κ. Νικόλαος Βούτσικος.

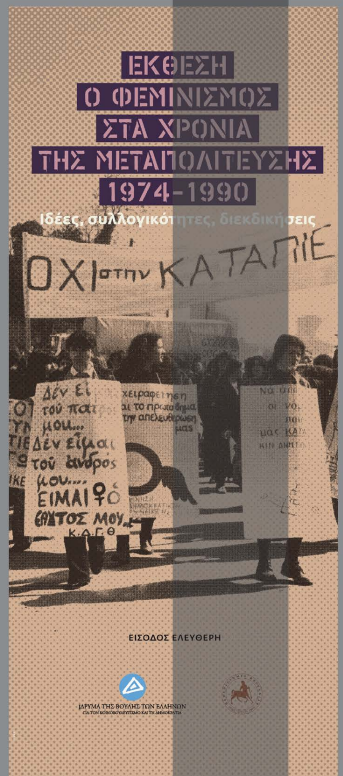
Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία στο πλαίσιο του προγράμματος 12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα ελεύθερη σας προσκαλεί στα εγκαίνια της έκθεσης

στην κί αδιάβατος, τραγία η οδός
ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ 1902-1954

την Τρίτη 2 Οκτωβρίου 2018 και ώρα 20:00 στον εκθεσιακό χώρο της Βουλής των Ελλήνων, Αρσενίου 22-24 (αίθουσα από Σκυρί).

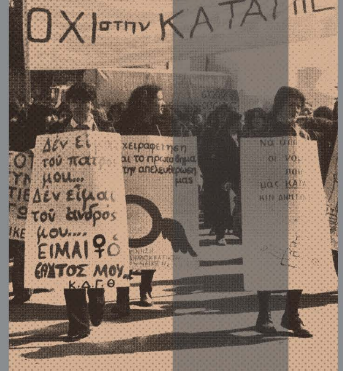
Την έκθεση θα εγκαινιάσει ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Νικόλαος Βούτσικος.

12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1944
Η ΑΘΗΝΑ ΕΛΕΥΘΗΡΗ

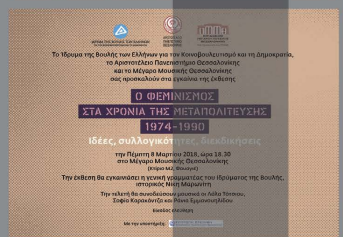
ΕΚΘΕΣΗ
Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ
ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ
1974-1990

Ιδέες, συλλογικότητες, διεκδικήσεις

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

ΊΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, σε συνεργασία με το Αρχαιολογικό Παιδαγωγικό Παιδαγωγικό και το Μουσείο Κοινωνικής Φασαδικής σας προσκαλεί στα εγκαίνια της έκθεσης

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ
ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗΣ
1974-1990

Ιδέες, συλλογικότητες, διεκδικήσεις

την Πέμπτη 8 Μαρτίου 2018, ώρα 18:30, στο Μέγαρο Κοινωνικής Φασαδικής (Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Την έκθεση θα εγκαινιάσει η γενική γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής, σπυριδούλα Μπαλαμά

Την εκδήλωση συνδιοργανώνουν η Αθήνα Σπορς, Στόφο Βασιλακόπουλος και η Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας

Εισόδημα: Ελεύθερο

Με την υποστήριξη:

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών σας προσκαλούν στα εγκαίνια της έκθεσης

180 Χρόνια
ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

την Παρασκευή, 15 Δεκεμβρίου 2017 και ώρα 12:30, στο Περιστείο του κτίριου της Βουλής

Την έκθεση θα εγκαινιάσει ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, κ. Νικόλαος Βούτσικος.

Ώρες προέλευσης: 11:15
Απελευθέρωση: 12:00

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σας προσκαλεί στα εγκαίνια της έκθεσης

ΣΚΟΤΕΙΝΗ ΕΠΤΑΕΤΙΑ
1967-1974
η δικτατορία των συνταγματαρχών

την Τρίτη 2 Οκτωβρίου 2018 και ώρα 20:00 στον εκθεσιακό χώρο της Βουλής των Ελλήνων, Αρσενίου 22-24 (αίθουσα από Σκυρί).

Την έκθεση θα εγκαινιάσει ο πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων, κ. Νικόλαος Βούτσικος.

Εισόδημα: Ελεύθερο

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σας προσκαλεί στα εγκαίνια της έκθεσης

Πρόσφυγες του '22 στην Αττική και τη Σκιάθο
The Asia Minor Greek Refugees of 1922 in Attica and in Skiathos

την Πέμπτη 6 Σεπτεμβρίου 2018 και ώρα 18:00, στο Μέγαρο Κοινωνικής Φασαδικής (Πανεπιστήμιο Αθηνών)

Την έκθεση θα εγκαινιάσει η γενική γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής, σπυριδούλα Μπαλαμά

Εισόδημα: Ελεύθερο

ΕΚΘΕΣΕΙΣ 2018

06.05-31.09.2018
Μουσείο του Μουσείου της Αθήνας, Σκιάθος
Μουσείο του Μουσείου της Αθήνας, Σκιάθος
Μουσείο του Μουσείου της Αθήνας, Σκιάθος
OPEN Daily 10:00-18:00

II. ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Κατά το 2018, με άξονα πάντα σημαντικές ιδέες, ανθρώπους και γεγονότα, πραγματοποιήθηκαν στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος δύο σημαντικές εκθέσεις. Η πρώτη προσέγγισε τη ζωή και το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, έναν άνθρωπο που συνδύασε αρμονικά την προσφορά στην πολιτεία, την πολιτική και τον πολιτισμό. Η δεύτερη ανέδειξε το αίτημα για την ειρήνη και τον πυρηνικό αποκλεισμό κατά τη δεκαετία του 1980, και τους τρόπους με τους οποίους το αίτημα αυτό κινητοποίησε τους πολίτες του ευρωπαϊκού Νότου.

Στο πλαίσιο της συνδιοργάνωσης *12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα Ελεύθερη*, η έκθεση στο κτίριο της Βουλής επί της λεωφόρου Αμαλίας 22-24, φώτισε πτυχές της «δύσβατης οδού» που ακολούθησε η ζωή του Νίκου Πλουμπίδη, στο πολιτικό γίνεσθαι των περιόδων του Μεσοπολέμου, της δεκαετίας του 1940 και των πρώτων μετεμφυλιακών χρόνων.

Όπως κάθε χρόνο, οι εκθέσεις του Ιδρύματος ταξίδεψαν στην περιφέρεια και το εξωτερικό. Σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις εμπλουτίστηκαν με νέες μαρτυρίες και τεκμήρια που προσέφεραν οι κατά τόπους φορείς. Για πρώτη φορά το 2018 μία έκθεσή μας –η φωτογραφική έκθεση *Δρόμοι επιβίωσης*– παρουσιάστηκε στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Φρανκφούρτης, σε άμεσο διάλογο με τη διεθνή βιβλιοπαραγωγή και σκέψη. Ακόμη, οι «μικρές» εκθέσεις μας φιλοξενήθηκαν σε σχολεία και αποτέλεσαν πεδίο γόνιμης σκέψης για μαθητές και μαθήτριες, επιβεβαιώνοντας την σημασία που έχει για το Ίδρυμα η επαφή με την εκπαιδευτική κοινότητα.

Τέλος, με στόχο την περαιτέρω διάχυση και προσβασιμότητα των δράσεών μας, συνεχίστηκε η ανάρτηση των εκθέσεών μας σε ψηφιακή μορφή στον ιστότοπο του Ιδρύματος.

(Α) Στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος της Βουλής και στους χώρους της Βουλής των Ελλήνων

1. Πολεμώντας για την Ειρήνη: Ελλάδα - Ιταλία - Ισπανία στη δεκαετία του '80

(Εκθεσιακός χώρος Ιδρύματος, Σέκερη 1B, 15 Νοεμβρίου 2018 – Οκτώβριος 2019)

Η έκθεση –που όπως και ο κατάλογός της είναι δίγλωσση– προσεγγίζει το αντιπολεμικό κίνημα στον ευρωπαϊκό Νότο. Μέσα από αφίσες, φωτογραφίες,

εκδόσεις, δημοσιεύματα και άλλα τεκμήρια από δημόσια και ιδιωτικά αρχεία (ελληνικά και ξένα), επιχειρεί μια ιστορική αναδρομή στη δεκαετία του 1980, ανασυνθέτει την πολιτική και κοινωνική πραγματικότητα της εποχής, τεκμηριώνει – με τον πλούτο του υλικού της– τη σημασία της συγκριτικής ανάγνωσης του αντιπολεμικού κινήματος και αναδεικνύει την επίδρασή του στην κοινωνία, την πολιτική και τον πολιτισμό. Κυρίως, όμως, έρχεται να υπενθυμίσει πόσο επίκαιρο παραμένει το αίτημα της ειρήνης.

Ταυτόχρονα πραγματοποιείται, σε συνεργασία με τον Τομέα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Πολεμώντας τον Πόλεμο - Κινήματα ειρήνης μπροστά στον πυρηνικό κίνδυνο» (βλ. IV. Εκπαιδευτικές Δράσεις).

2. «Στενή κι' αδιάβατος, τραχεία η οδός» Νίκος Πλουμπίδης 1902-1954

(Χώρος εκδηλώσεων της Βουλής, Αμαλίας 22-24, 2 Οκτωβρίου 2018 - 17 Φεβρουαρίου 2019)

Η έκθεση περιλάμβανε ποικίλα τεκμήρια της περιόδου (φωτογραφίες, έγγραφα, έντυπα κ.ά.), καθώς και προσωπικά αντικείμενα του Νίκου Πλουμπίδη, όπως το λευκό κουστούμι που φορούσε κατά τη διάρκεια της δίκης του. Η έκθεση εντάχθηκε στις δράσεις της συνδιοργάνωσης *12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα Ελεύθερη*.

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν οργανωμένες ξεναγήσεις, ενώ την ημέρα των εγκαινίων οργανώθηκε επιστημονική ημερίδα, όπου προβλήθηκαν ποικίλες εκφάνσεις της ζωής και της δράσης του Νίκου Πλουμπίδη [βλ. και III. Εκδηλώσεις].

3. «Τό θέμα είναι τ ώ ρ α τί λές». Η ζωή και το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη

(Εκθεσιακός χώρος Ιδρύματος, Σέκερη 1B, 12 Φεβρουαρίου - 30 Οκτωβρίου 2018)

Ποιητικές συλλογές, κριτικά δοκίμια, πολιτικός και ποιητικός λόγος, φωτογραφίες, άρθρα σε εφημερίδες, χειρόγραφα, βιβλία, περιοδικά, αφίσες και οπτικοακουστικά τεκμήρια ανασυνέθεσαν τη ζωή και το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, την προσφορά και τις παρεμβάσεις του στην πολιτιστική και πολιτική ζωή του τόπου. Τα τεκμήρια της έκθεσης προέρχονταν κατά κύριο λόγο από το αρχείο του ποιητή, όπως έχει ταξινομηθεί από τον γιο του Ανέστη. Την εργοβιογραφία του ποιητή

πλαisiώσαν τεκμήρια από δημόσιες συλλογές και αρχεία, όπως τα ΑΣΚΙ, το Κέντρο Ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, το Μουσείο Μπενάκη και το Αρχείο ΕΡΤ.

Σε συνεργασία με τον Τομέα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, πραγματοποιήθηκαν τόσο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Ερευνάμε και συζητάμε για τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη» όσο και ξεναγήσεις σε ομάδες και μεμονωμένους επισκέπτες. Εντυπωσιακή προσέλευση είχαν και οι δύο εκδηλώσεις (21 Φεβρουαρίου 2018 και 21 Μαρτίου 2018).

Στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος είναι αναρτημένη η ψηφιακή μορφή της έκθεσης (<http://foundation.parliament.gr/central.aspx?slid=11114671123616461458814>).

4. 180 χρόνια Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών: ο θεσμός - οι άνθρωποι

(σε συνεργασία με το Ιστορικό Αρχείο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Κτίριο της Βουλής - Περιστύλιο, 15 Δεκεμβρίου 2017 - 31 Μαΐου 2018)

Σπάνια βιβλία, εκθέματα από τα πανεπιστημιακά μουσεία και το Ιστορικό Αρχείο, φωτογραφίες, χειρόγραφα, πρωτοσέλιδα, έντυπα, φοιτητικές ταυτότητες, έργα τέχνης και λογοτεχνικά κείμενα, ανέδειξαν την πολύπλευρη παρουσία του Πανεπιστημίου Αθηνών στην πνευματική, κοινωνική και πολιτική ζωή της χώρας.

Η ιστορία, η ταυτότητα, η ιδεολογία, η διεθνής θέση, τα έργα τέχνης, καθώς και το επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό, οι φοιτητές, το φοιτητικό κίνημα, η έρευνα και η πρόνοια, αποτέλεσαν αφετηρίες προσέγγισης μέσα από τις οποίες το πρόγραμμα «Πανεπιστήμιο Αθηνών: 180 χρόνια από την ίδρυσή του» έκανε γνωστή στους μαθητρίες και στους μαθητές, αλλά και στο ευρύτερο κοινό, την ιστορία και τη συμβολή του ΕΚΠΑ στην πνευματική και εκπαιδευτική πορεία της νεότερης Ελλάδας.

Στο πλαίσιο της έκθεσης πραγματοποιήθηκαν ξεναγήσεις. Ιδιαίτερη αναφορά αξίζει στην πολυτροπική δράση «Το Πανεπιστήμιο ανοίγεται στην πόλη: Επτά σταθμοί στην Ιστορία και την Τέχνη» (6 Μαΐου 2018) που προσέφερε στους πολίτες τη δυνατότητα να περιηγηθούν και να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις σε κομβικά σημεία της «πανεπιστημιακής πόλης» μέσα στην πόλη (Προπύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών, Μουσείο Ιστορίας του Πανεπιστημίου Αθηνών,

Πανεπιστημιακή Λέσχη, Βουλή των Ελλήνων, Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής, Ιστορικό Αρχείο και Καπνικαρέα).

(B) Μεταφορές εκθέσεων

Οι μεταφορές των εκθέσεων συνιστούν σημαντικό κομμάτι της δραστηριότητας του Ιδρύματος. Μέσα από αυτές πραγματοποιείται ένα πλήθος συνεργασιών με φορείς, συλλόγους και ιδιώτες σε πολλές περιοχές της χώρας και του εξωτερικού, προσφέροντας πεδίο γνωριμίας με τους πολίτες. Το 2018 οι εκθέσεις του Ιδρύματος ταξίδεψαν στην Καβάλα, τη Θεσσαλονίκη, τον Βόλο, τη Σκιάθο και την Κρήτη, αλλά και στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου στην Φρανκφούρτη. Εντός Αττικής, οι εκθέσεις μας μεταφέρθηκαν στη πρεσβευτική κατοικία του Ηνωμένου Βασιλείου και το Ζάππειο Μέγαρο, δημιουργώντας ευκαιρίες για αναστοχασμό και συζήτηση σε νέα περιβάλλοντα.

Αναλυτικά:

1. Δρόμοι επιβίωσης (σε συνεργασία με την Ένωση Φωτορεπόρτερ Ελλάδας)

- Δημοτική Καπναποθήκη Καβάλας, 2-14 Μαρτίου 2018,
- 15η Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης, Helexpo, 3-6 Μαΐου 2018 [βλ. και VIII. Συνεργασίες – Συμμετοχές],
- Ζάππειο Μέγαρο (σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Αιμοδοσίας), Αθήνα, 14-20 Ιουνίου 2018,
- Διεθνής Έκθεση Βιβλίου (σε συνεργασία με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού), Φρανκφούρτη, 10-14 Οκτωβρίου 2018 [βλ. και VIII. Συνεργασίες - Συμμετοχές].

2. Ο φεμινισμός στα χρόνια της Μεταπολίτευσης, 1974-1990: ιδέες, συλλογικότητες, διεκδικήσεις

- Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης (σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης), Θεσσαλονίκη, 8 Μαρτίου - 30 Ιουνίου 2018,
- Πρεσβευτική κατοικία Ηνωμένου Βασιλείου, Αθήνα, 13 Ιουνίου 2018,
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας - «Αίθουσα Τσικρίκη», Βόλος, 26 Σεπτεμβρίου - 14 Δεκεμβρίου 2018.

3. Η αττική γη υποδέχεται τους πρόσφυγες του '22

- Μουσείο της Ιεράς Μονής Ευαγγελισμού της Θεοτόκου (σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο «Η Σκιάθος»), Σκιάθος, 6 Μαΐου - 29 Οκτωβρίου 2018.

4. «Τό θέμα εἶναι τ ὡ ρ α τί λές.» Η ζωή και το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη

- Αίθουσα Φιλολογικού Συλλόγου Χανίων «ο Χρυσόστομος» (σε συνεργασία με τον Όμιλο Φίλων Μανόλη Αναγνωστάκη), Χανιά, 1 Δεκεμβρίου 2018 - 9 Φεβρουαρίου 2019.

(Γ) Μικρές εκθέσεις

Σε αυτό το πρόγραμμα οι μεγάλες εκθέσεις του Ιδρύματος παίρνουν τη μορφή μικρής φορητής έκθεσης με εκπαιδευτικό περιεχόμενο και φιλοξενούνται σε σχολεία και άλλους χώρους. Οι πρώτες μικρές εκθέσεις είχαν μεγάλη ανταπόκριση, όπως αποδεικνύουν η βαθύτερη επεξεργασία ιστορικών θεμάτων, η παραγωγή εργασιών, οι ξεναγήσεις μικρότερων μαθητών από μεγαλύτερους μαθητές κ.ο.κ.

Το 2018 πραγματοποιήθηκαν τρεις εκθέσεις:

1. Η αττική γη υποδέχεται τους πρόσφυγες του '22:

- Κολλέγιο Αθηνών, 14 Φεβρουαρίου - 31 Μαρτίου 2018.

2. Σκοτεινή Επταετία, 1967-1974: η δικτατορία των συνταγματαρχών:

- 23ο Δημοτικό Σχολείο Κερατσινίου, μέσα Απριλίου 2018,
- 2ο ΓΕΛ Καλυβίων, 9 Νοεμβρίου 2018 - 20 Ιανουαρίου 2019.

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Πανεπιστημίου, το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, το Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το παρακάτω πρόγραμμα, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Εκδήλωση αφιερωμένη στη μνήμη του Σπύρου Λαζαράκη

την Πέμπτη, 29 Μαρτίου 2018 και ώρα 18.30
στον αίθριο του Γραφείου του Αρχηγού της Βουλής των Ελλήνων

Η εκδήλωση είναι δωρεάν. Η είσοδος είναι ανοιχτή για όλους.

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία και το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Τέσσερις ιστορικές εκδόσεις για την περίοδο της Ηγεμονίας (1832-1834)

την Δευτέρα 16 Απριλίου 2018, ώρα 6.00 π.μ., στην αίθουσα εκδηλώσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας των Γ.Α.Κ. (Δαμάσκου 45, Αθήνα)

ΕΙΣΕΙΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Το Φιλολογικό Τμήμα σας προσκαλεί στην παρουσίαση της μελέτης της **Δρ Μαρίας Κρομμυδάκη**

Δημήτριος Γούναρης

και ανακοίνωση από το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σχετικά με την πραγματοποίηση της Διεθνούς Συνέλευσης για την Επιστημονική Ανάλυση (9-14 Μαΐου 2018, Πάρις).

Για να αναφερθούμε:

Βασιλεία Χαρίλαος, πρόεδρος Ελληνικού Αποστολικού Πατριαρχείου, Επίσκοπος Καθημερινής, εκτελεστική Διεύθυνση και Καθηγήτρια Παιδαγωγικής Αθηνών, Μεταπτυχιακή Επιστήμονας.

Υπό την αιγίδα του Ελληνικού Αποστολικού Πατριαρχείου και του Ίδρυματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία. Η εκδήλωση πραγματοποιείται με την συνεργασία του Επισκοπείου Αθηνών.

Τις 20:00
Συνεδρία Επιστημονική/Πολιτιστική Εταιρεία
Φιλοσοφίας, 95, ΚΑΠ, Τηλέφ. 2104202777, info@epi.gr

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Νίκος Βλάχος - ο σπουδαίος της λειτουργίας 25-50 χρόνια αφηγήσεις για την πολιτική και κοινωνία

την Πέμπτη, 18 Ιανουαρίου 2018 και ώρα 18.30
Στο αίθριο εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων (Αρκαίας 22-24 (αίθριο επί Σούρας))

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Ηλίας Ηλιού - Πολιτική Θεωρητική

4 Ιανουάριου 2018, 19 Ιανουαρίου 2018 και ώρα 19.30, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Αρχαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τις 19:00 θα μιλήσει:

Βασιλεία Χαρίλαος, καθηγήτρια Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών, Ηλίας Ηλιού, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών.

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Ανάλυση αφιερωμένη στη μνήμη της Αγγελικής Χατζηαργαλιά

την Πέμπτη, 19 Απριλίου 2018 και ώρα 18.30
στην αίθουσα εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων (Αρκαίας 22-24 (αίθριο επί Σούρας))

Η εκδήλωση είναι δωρεάν. Η είσοδος είναι ανοιχτή για όλους.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Προεδρική Δημοκρατία
και
Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας

Βούληση και Κοινοβουλευτισμός της Ηγεμονίας

Συνεδριακό Κέντρο Φιλοτέλει, 16 Οκτωβρίου 2018

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΣΑΛΙΔΗΣ

την Πέμπτη, 29 Ιανουαρίου 2018, και ώρα 19.30, στην αίθουσα εκδηλώσεων της Βουλής (Αρκαίας 22-24, Αθήνα)

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Ηλίας Ηλιού - Πολιτική Θεωρητική

4 Ιανουαρίου 2018, 19 Ιανουαρίου 2018 και ώρα 19.30, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Αρχαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

Τις 19:00 θα μιλήσει:

Βασιλεία Χαρίλαος, καθηγήτρια Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών, Ηλίας Ηλιού, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών.

ΜΕΡΟΣ Α

Ομιλία: 19:00-19:15
Ομιλία: 19:15-19:30
Ομιλία: 19:30-19:45
Ομιλία: 19:45-20:00

ΜΕΡΟΣ Β

Ομιλία: 20:00-20:15
Ομιλία: 20:15-20:30
Ομιλία: 20:30-20:45
Ομιλία: 20:45-21:00

20:00-20:15: Ομιλία: 20:00-20:15
20:15-20:30: Ομιλία: 20:15-20:30
20:30-20:45: Ομιλία: 20:30-20:45
20:45-21:00: Ομιλία: 20:45-21:00

ΑΛΛΑΓΗ ΧΩΡΟΥ (αίθριο εκδηλώσεων, Αρκαίας 22-24, Αθήνα)

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Η ΕΥΡΩΠΗ ΣΤΟΝ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΔΗΛΕΪΤΗΣ ΠΡΟΟΡΙΣΤΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΑΔΗΛΕΓΜΕΝΗ ΣΥΝΟΧΗ ΣΤΗ ΕΥΡΩΠΗ

την Τρίτη, 6 Μαρτίου 2018 και ώρα 18.30
στην αίθουσα εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων (Αρκαίας 22-24, Αθήνα)

Τις 18:30 θα μιλήσει:

- **Γιάννης Εμμανουήλ**, πρόεδρος Ελληνικού Αποστολικού Πατριαρχείου, Επίσκοπος Καθημερινής, εκτελεστική Διεύθυνση και Καθηγήτρια Παιδαγωγικών Αθηνών, Μεταπτυχιακή Επιστήμονας.
- **Μάρι Τζαβνά**, καθηγήτρια Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών, Ηλίας Ηλιού, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών.
- **Στέφανος Κωνσταντίνου**, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών, Ηλίας Ηλιού, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών.
- **Γεώργιος Κουλιάρης**, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών, Ηλίας Ηλιού, καθηγητής Οικονομικών και Κοινωνικών Παιδαγωγικών Αθηνών.

Η εκδήλωση είναι δωρεάν. Η είσοδος είναι ανοιχτή για όλους.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

13-15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΜΕΓΑΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΑΙΘΟΥΣΑ ΜC3

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

ΑΡΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

την Τετάρτη, 6 Ιανουαρίου 2018, και ώρα 19.30, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Αρχαίου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης.

Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, το Ίδρυμα Αρχαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλισης, και το Ίδρυμα Ίδρυμα Ερασιμίας, σας προσκαλούν στην εκδήλωση με θέμα:

Μνήμη Ηλία Ηλιού 33 χρόνια από τον θάνατό του

την Τετάρτη, 24 Ιανουαρίου 2018, και ώρα 18.30
στον αίθριο εκδηλώσεων της Βουλής των Ελλήνων (Αρκαίας 22-24, Αθήνα)

Την εκδήλωση θα παρατείνει ο ομιλητής της Βουλής των Ελλήνων κ. **Μαρίος Χαρίλαος**.

Η εκδήλωση είναι δωρεάν. Η είσοδος είναι ανοιχτή για όλους.

Εκδηλώσεις 2018

III. ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Στη χρονιά που πέρασε το Ίδρυμα, συνεχίζοντας την προσπάθεια ανάδειξης μιας επίκαιρης και σύγχρονης θεματολογίας που να καλύπτει διεπιστημονικά πεδία με τη συμμετοχή νέων και καταξιωμένων επιστημόνων, κατάφερε να προσελκύσει ένα ευρύτερο και πιο νεανικό κοινό στις συνολικά 17 δράσεις και εκδηλώσεις που οργάνωσε. Εκδηλώσεις του φιλοξενήθηκαν και στην περιφέρεια σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς, ύστερα από τα σχετικά αιτήματα, με σκοπό το ποικίλο και σημαντικό έργο του Ιδρύματος να γίνει γνωστό στις τοπικές κοινωνίες και να αποτελέσει αντικείμενο γόνιμου διαλόγου.

Πιο συγκεκριμένα διοργανώθηκαν: το κεντρικό συνέδριο του Ιδρύματος, τρεις εκδηλώσεις στον κύκλο *Πρόσωπα Άξια Τιμής*, τρεις εκδηλώσεις στον κύκλο *Ειδικά Αφιερώματα*, δύο ημερίδες σε συνδιοργάνωση με άλλους φορείς, τρεις παρουσιάσεις εκδόσεων.

(A) Εκδηλώσεις του Ιδρύματος της Βουλής

1. Ενημέρωση και Δημοκρατία

(Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, 13-15 Δεκεμβρίου 2018)

Στόχος του συνεδρίου ήταν ο γόνιμος διάλογος ανάμεσα σε επιστήμονες, ερευνητές και ανθρώπους των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας γύρω από τη σχέση του Τύπου και της Δημοκρατίας. Ζητήματα όπως τα όρια της κριτικής, της λογοκρισίας και της αυτολογοκρισίας στα ΜΜΕ, η σημασία των νέων μέσων και η δυναμική τους, ο ρόλος της ιδεολογίας και της προπαγάνδας κ.ά., αναδείχθηκαν στις εισηγήσεις των ομιλητών. Στα στρογγυλά τραπέζια, γνωστοί δημοσιογράφοι και διευθυντές μέσων ενημέρωσης αντάλλαξαν απόψεις για τα διακυβεύματα του λειτουργήματός τους. Τέλος, μέσα από εμπειρικά παραδείγματα, αναφέρθηκαν στις κατακλυσμιαίες αλλαγές που επιφέρουν το διαδίκτυο και η ψηφιακή τεχνολογία στην παραγωγή, τη διάχυση και την πρόσληψη της πληροφορίας, καθώς και στις διαστάσεις και τα χαρακτηριστικά που έχει ο κριτικός λόγος, τόσο στα λεγόμενα παραδοσιακά μέσα, όσο και στα ψηφιακά.

2. Πρόσωπα Άξια Τιμής

(α) Νίκος Βέης: ο σοφός της λεπτομέρειας

(Χώρος εκδηλώσεων της Βουλής, Αμαλίας 22-24, 18 Ιανουαρίου 2018)

Η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στον φιλόλογο και ιστορικό, κορυφαίο βυζαντινολόγο και νεοελληνιστή Νίκο Βέη, τον πρώτο καθηγητή της έδρας της Μεσαιωνικής και Νεότερης Ελληνικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και μέλος της Ακαδημίας Αθηνών. Ακαδημαϊκοί δάσκαλοι, επιστήμονες και ερευνητές αναφέρθηκαν στην επιστημονική, πολιτική και κοινωνική δράση του Νίκου Βέη καθώς και στη συμβολή του στη μελέτη του Βυζαντίου. Ακόμη, υπογραμμίστηκε η καθοριστική προσφορά του στην ανάδειξη της νεοελληνικής φιλολογίας ως διακριτού επιστημονικού πεδίου και η ξεχωριστή θέση που κατέκτησε ως λόγιος και δάσκαλος, στον κόσμο της ελληνικής λογισύνης του 20ού αιώνα.

(β) Εκδήλωση αφιερωμένη στην Αγγελική Χατζημιχάλη

(Χώρος εκδηλώσεων της Βουλής, Αμαλίας 22-24, 19 Απριλίου 2018)

Στο σημαντικό αυτό αφιέρωμα έγινε αναλυτική παρουσίαση της ζωής και του έργου της Αγγελικής Χατζημιχάλη. Οι ομιλητές αναφέρθηκαν ιδιαίτερα στις προσπάθειές της να συλλέξει και να αναδείξει υλικό για την ελληνική παράδοση. Υπογραμμίστηκε η καθοριστική συμβολή της στη διάδοση, τη διατήρηση και την αξιοποίηση της ελληνικής λαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς. Ιδιαίτερη μνεία έγινε στις πρώτες προσωπικές τις έρευνες, στην πλούσια συγγραφική της δραστηριότητα, στις μελέτες της για τους Σαρακατσάνους καθώς και στις προσπάθειες αναβίωσης των Δελφικών Εορτών.

(γ) Εκδήλωση αφιερωμένη στον Άρη Κωνσταντινίδη

(Αμφιθέατρο Μουσείου Μπενάκη, Πειραιώς 138, 6 Ιουνίου 2018)

Διακεκριμένοι επιστήμονες και ερευνητές μίλησαν για τη ζωή του μεγάλου αρχιτέκτονα, φωτίζοντας το πολύπλευρο έργο του και αναδεικνύοντας τον σπάνιο χαρακτήρα του. Μέσα από ενδιαφέρουσες και πλούσιες αναδρομές στα ταξίδια, το αρχιτεκτονικό και συγγραφικό του έργο, αλλά και από τις προσωπικές επιστολές που διάβασε ο γιος του, αναδείχτηκε το αρχιτεκτονικό αποτύπωμα του Άρη Κωνσταντινίδη στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

3. Ειδικά αφιερώματα

(α) Μνήμη Ηλία Ηλιού, 33 χρόνια από τον θάνατό του

(Εκθεσιακός χώρος του Ιδρύματος, Σέκερη 1B, 24 Ιανουαρίου 2018)

Με την ευκαιρία της έκδοσης της πολιτικής βιογραφίας για τον Ηλία Ηλιού από τον συγγραφέα Ηλία Νικολακόπουλο το Ίδρυμα τίμησε τη μνήμη του μεγάλου πολιτικού και αγωνιστή της Αριστεράς. Στο επίκεντρο της εκδήλωσης βρέθηκε η ζωή και το έργο του εμβληματικού διανοούμενου της μετεμφυλιακής περιόδου, που μέχρι τις μέρες μας χαίρει σεβασμού από το σύνολο του πολιτικού κόσμου. Έγκριτοι πανεπιστημιακοί και ερευνητές, εκπρόσωποι του Κοινοβουλίου και συνοδοιπόροι του ανάδειξαν πτυχές του πολυδιάστατου βίου του Ηλία Ηλιού, υπογράμμισαν το ήθος, την καλλιέργεια και την αγωνιστική του δράση και τόνισαν τις συστηματικές προσπάθειες εκ μέρους του για επαναφορά της Ελλάδας στον δρόμο της ομαλότητας.

(β) Εκδήλωση αφιερωμένη στη μνήμη του Γιάννη Πασαλίδη

(Χώρος εκδηλώσεων της Βουλής, Αμαλίας 22-24, 20 Δεκεμβρίου 2018)

Στην εκδήλωση τιμήθηκε μία από τις εμβληματικές πολιτικές προσωπικότητες της νεότερης ελληνικής ιστορίας, ο Γιάννης Πασαλίδης. Ένας σημαίνων πολιτικός άνδρας που κατέβαλε μεγάλες και ειλικρινείς προσπάθειες για τη διαμόρφωση του πολιτικού πολιτισμού μεταξύ των αντίπαλων πολιτικών κόσμων στα δύσκολα χρόνια μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο. Ο Γιάννης Πασαλίδης ήταν ένα ιστορικό πρόσωπο που διακρινόταν για το επαγγελματικό ήθος, την κοινωνική προσφορά και, παράλληλα, τη βαθιά πολιτική αντίληψη και ευαισθησία. Οι ομιλητές παρουσίασαν την κοινοβουλευτική του πορεία και τους σημαντικότερους σταθμούς της πολιτικής δράσης του Πασαλίδη της μεταπολεμικής Αριστεράς, ο οποίος μέσα από τη μαχητική πορεία άρθρωσε ένα νέο όραμα για την κοινωνική δικαιοσύνη και τη δημοκρατία στην Ελλάδα.

(B) Συν-διοργάνωση εκδηλώσεων με άλλους φορείς

1. Η Ευρώπη στον δρόμο της αλληλεγγύης. Προοπτικές για μία αλληλέγγυα συνύπαρξη στην Ευρώπη

(σε συνεργασία με το Ίδρυμα Friedrich Ebert και το Παράρτημα Ελλάδας του Ιδρύματος Ρόζα Λούξεμπουργκ, Ινστιτούτο Γκαίτε, Αθήνα, 6 Μαρτίου 2018)

Αφορμή για την εκδήλωση αποτέλεσε η προσπάθεια σχηματισμού κυβέρνησης στη Γερμανία, το θέμα των κυβερνήσεων συνεργασίας γενικότερα, και η ανάγκη για μία Ευρώπη δημοκρατική με περισσότερη αλληλεγγύη μεταξύ των λαών και λιγότερη λιτότητα. Στη διάρκεια της συζήτησης αναλύθηκαν: αφενός, τα επίμαχα αιτήματα για ανεκτικότητα και πλουραλισμό που θέτουν στις ευρωπαϊκές κοινωνίες το μεταναστευτικό/προσφυγικό ζήτημα και οι μαζικές αναγκαστικές μετακινήσεις· αφετέρου, οι παράγοντες που οδηγούν στην άνοδο της Ακροδεξιάς στην Ευρώπη, η ανησυχητική εμβέλεια που διαθέτουν οι ρητορικές μισαλλοδοξίας και ο ρατσιστικός λόγος.

2. Εκδήλωση αφιερωμένη στη μνήμη του Σπύρου Ασδραχά

(σε συνεργασία με το Ιόνιο Πανεπιστήμιο, το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, τα Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας και το περιοδικό *Ιστορικά*, Μέγαρο της Βουλής - Γερουσία, 29 Μαρτίου 2018)

Η εκδήλωση ήταν αφιερωμένη στη μνήμη του εξέχοντα ιστορικού και διανοητή, εμβληματικού διανοούμενου, χαρισματικού δασκάλου και ακάματου ερευνητή, Σπύρου Ασδραχά. Επιστήμονες και ερευνητές από όλο το φάσμα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών παρουσίασαν την πνευματική του πορεία. Μέσα από επιλεκτικά παραδείγματα αναδείχτηκαν βασικές παραδοχές και καθοριστικές συνεισφορές του μεγάλου ιστορικού, ενώ αναλύθηκε και η εξαιρετικά γόνιμη ερευνητική δράση του στην Ελλάδα και την Γαλλία, η οποία είχε ως επίκεντρο τη διαλεκτική σχέση έρευνας, θεσμών και διδασκαλίας.

3. «Στενή κι' αδιάβατος, τραχεία η οδός» Νίκος Πλουμπίδης 1902-1954

(στο πλαίσιο της συνδιοργάνωσης *12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα Ελεύθερη*, Χώρος εκδηλώσεων της Βουλής, Αμαλίας 22-24, 2 Οκτωβρίου 2018)

Οι ποικίλες εκφάνσεις της ζωής και του έργου του Νίκου Πλουμπίδη συζητήθηκαν στην επιστημονική ημερίδα που διοργανώθηκε την ημέρα των εγκαινίων της ομότιτλης έκθεσης. Οι ομιλητές ανέδειξαν τη συνδικαλιστική του δράση, που οδήγησε στη δίωξη και την απόλυσή του και περιέγραψαν τα γεγονότα της πολιτικής επιστράτευσης από τις κατοχικές αρχές και τη δράση του, μέσα από τον σπουδαίο ρόλο του καθοδηγητή της οργάνωσης του ΚΚΕ στην Αθήνα. Παρουσίασαν

τις συνθήκες που επικρατούσαν στην καθημερινότητα των παράνομων κομματικών οργανώσεων του ΚΚΕ, καθώς και την αναζήτηση “εσωτερικού εχθρού” που οδήγησε στην κομματική καταδίκη του. Ακόμη, μέσα από τις επιστολές του αποκαλύφθηκε το εύρος των συναισθημάτων και των σκέψεων του Νίκου Πλουμπίδη πριν από την εκτέλεσή του. Τέλος, ιδιαίτερη μνεία έγινε στις συστηματικές ενέργειές του για τη συγκρότηση της Δημοκρατικής Παράταξης και στη συνέχεια της ΕΔΑ, με σκοπό την κοινοβουλευτική εκπροσώπηση της Αριστεράς μετά τον Εμφύλιο.

4. Προεδρική Δημοκρατία versus Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας

(σε συνεργασία με τη Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, υπό την αιγίδα της Βουλής των Ελλήνων, Συνεδριακό Κέντρο Φιλοξενία, Λευκωσία, 16 Οκτωβρίου 2018)

Το συνέδριο είχε στόχο την κριτική προσέγγιση και τη γόνιμη σύγκριση των δύο πολιτειακών συστημάτων διακυβέρνησης τόσο σε ιστορικό βάθος όσο και στο παρόν. Διακεκριμένοι επιστήμονες και καθηγητές από την Ελλάδα και την Κύπρο ανέδειξαν τα χαρακτηριστικά της Προεδρικής Δημοκρατίας και της Προεδρευομένης Κοινοβουλευτικής Δημοκρατίας, ως μορφές πολιτειακής οργάνωσης και διακυβέρνησης, οι οποίες εξελίσσονται –θεσμικά και πολιτικά– στο πεδίο της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας. Ειδικότερα προχώρησαν σε ανάλυση των περιπτώσεων της Ελλάδας και της Κύπρου και ανέπτυξαν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα των δύο συστημάτων. Παράλληλα συζήτησαν σε βάθος τον ρόλο των πολιτικών κομμάτων στο ελληνικό και το κυπριακό πολιτικό σύστημα.

(Γ) Παρουσιάσεις εκδόσεων

(α) Βιογραφία Δημήτριος Γούναρης

(σε συνεργασία με το βιβλιοπωλείο «Το Δόντι», υπό την αιγίδα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, με την υποστήριξη του Επιμελητηρίου Αχαΐας, Πάτρα, 5 Φεβρουαρίου 2018)

Στην παρουσίαση της έκδοσης που εντάσσεται στη σειρά *Βιογραφίες Πολιτικών*, οι ομιλητές αναφέρθηκαν στην πολιτική διαδρομή και δράση του Δημητρίου Γούναρη, ενός πολιτικού που ξεκίνησε από την Πάτρα, διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στον δημόσιο βίο της χώρας από τις αρχές του 20ού αιώνα και συνδέθηκε με τραγικά γεγονότα (Εθνικός Διχασμός, Μικρασιατική Καταστροφή, Δίκη των Έξι). Οι

ομιλητές επιχείρησαν να ανασυνθέσουν τη διαδρομή του αχαιού πολιτικού, να φωτίσουν όψεις της πολιτικής ιστορίας της Ελλάδας, και να σχολιάσουν τις μεγάλες εντάσεις που αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία στην πορεία της προς τον εκσυγχρονισμό και την εθνική ολοκλήρωση στις αρχές του 20ού αιώνα.

(β) Βιογραφία *Ηλίας Ηλιού*

(σε συνεργασία με τον Σύλλογο Φίλων Γραμμάτων και Τεχνών Δράμας και τον Δικηγορικό Σύλλογο Δράμας, Μεγάλη αίθουσα του Δημοτικού Ωδείου, Δράμα, 19 Νοεμβρίου 2018)
Στην παρουσίαση της έκδοσης *Ηλίας Ηλιού* της σειράς *Βιογραφίες Πολιτικών* οι ομιλητές ανέδειξαν τις σημαντικότερες πτυχές του πολυδιάστατου βίου του, ενός βίου που διεπόταν από τις αρχές της Αριστεράς, τις διεκδικήσεις, την αγωνιστική δράση αλλά και τη λογισσύνη. Ακόμη, έμφαση δόθηκε στις συστηματικές προσπάθειες του Ηλία Ηλιού για επαναφορά της Ελλάδας στον δρόμο της ομαλότητας. Τέλος, έγινε αναφορά στην πλούσια και καιρία κοινοβουλευτική παρουσία, η οποία αποτέλεσε βασικό άξονα της πολιτικής δράσης του Ηλία Ηλιού.

(γ) *Τέσσερις ιστορικές εκδόσεις για την περίοδο της Ηγεμονίας στη Σάμο*

(σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, Αίθουσα εκδηλώσεων ΓΑΚ - Κεντρική Υπηρεσία, Αθήνα, 16 Απριλίου 2018)
Στην εκδήλωση παρουσιάστηκαν τέσσερις εμβληματικές ιστορικές εκδόσεις που καλύπτουν τη μακρά περίοδο από την περίοδο της Ηγεμονίας Σάμου μέχρι και τα πρώτα έτη από την ενσωμάτωση του νησιού στην Ελλάδα. Με αφετηρία τις εκδόσεις αυτές οι ομιλητές αναφέρθηκαν: στη συστηματική δουλειά των Γενικών Αρχείων της Σάμου και ειδικότερα στο ερευνητικό και αρχειακό έργο του Χρίστου Λάνδρου· στο καθεστώς αυτονομίας της Ηγεμονίας της Σάμου και στα συμφραζόμενά του· στη σημασία και τη λογική που διέπει τη συγκρότηση της θεματικής σειράς των *Βιογραφιών Πολιτικών* που εκδίδει το Ίδρυμα· στην προσωπικότητα και τον βίο του Θεμιστοκλή Σοφούλη και τέλος, στη σπουδαία και πολυσχιδή δράση των συντελεστών των Γενικών Αρχείων της Σάμου τα τελευταία χρόνια.

IV. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Οι εκπαιδευτικές δράσεις του Ιδρύματος αποσκοπούν να συμβάλουν στη μύηση των πολιτών –και ιδιαίτερα των εφήβων– στις αξίες της δημοκρατίας και του κοινοβουλευτισμού, στην προαγωγή της ιστορικής αλλά και της πολιτικής παιδείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι σε ποσοστό μεγαλύτερο από 80% οι μαθητές και οι μαθήτριες που επισκέπτονται και ξεναγούνται στο Κοινοβούλιο προέρχονται από σχολεία εκτός Αττικής.

Μέσα στο 2018 σημειώθηκε αύξηση στο σύνολο της συμμετοχής των πολιτών στις εκπαιδευτικές δράσεις του Ιδρύματος, γεγονός που καθιστά σαφή την επαφή του Ιδρύματος με την κοινωνία.

Τέλος, και αυτή τη χρονιά, ο Τομέας Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων συνέχισε την ανάρτηση ψηφιακού υλικού στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος για τις ανάγκες της εκπαιδευτικής κοινότητας.

(Α) Επισκέψεις και βιωματικά προγράμματα

1. Εκπαιδευτικές επισκέψεις και ξεναγήσεις πολιτών στη Βουλή των Ελλήνων

Το 2018 μαθητές και μαθήτριες από 2.030 σχολικά τμήματα όλης της χώρας επισκέφθηκαν τη Βουλή των Ελλήνων, συνοδευόμενοι/συνοδευόμενες από τους/τις εκπαιδευτικούς τους, ενημερώθηκαν για τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, ξεναγήθηκαν στις εκθέσεις της αίθουσας *Ελευθέριος Βενιζέλος*, και παρακολούθησαν για λίγο τη συνεδρίαση της Ολομέλειας όταν η επίσκεψή τους συνέπιπτε με τις ώρες λειτουργίας της Βουλής.

Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι ξεναγήσεις επισήμων επισκεπτών, όπως και οργανωμένων ομάδων πολιτών (συλλόγων, ΚΑΠΗ, στρατιωτικών σχολών κ.ά.) στους χώρους τους Κοινοβουλίου.

2. Βιωματικά εκπαιδευτικά προγράμματα

(α) Βουλή των Εφήβων (ΚΓ΄ Σύνοδος)

Το μεγαλύτερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Ιδρύματος που θέτει στο επίκεντρο τους/τις εφήβους ως δρώντα άτομα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.

Τον Ιούλιο του 2018 οι έφηβοι βουλευτές προβληματίστηκαν, συζήτησαν και κατέθεσαν τις προτάσεις τους για ένα σχολείο πιο ανοικτό στη διαφορετικότητα. Η ΚΓ΄ Σύνοδος του εκπαιδευτικού προγράμματος *Βουλή των Εφήβων* ολοκληρώθηκε στις 2-6 Ιουλίου 2018. Το θέμα της Συνόδου «Ένα σχολείο να μας χωράει: κάνουμε like στη διαφορά», συνδιαμορφώθηκε με τη βοήθεια των εφήβων, που είχαν λάβει μέρος στην ΚΒ΄ Σύνοδο.

Τους 300 μαθητές και μαθήτριες απασχόλησαν, μεταξύ άλλων, οι διαφορετικές πτυχές έκφρασης της διαφορετικότητας, ο σεβασμός και η αποδοχή του διαφορετικού, αλλά και τα όρια αποδοχής του, με βάση πάντα τις δημοκρατικές αξίες και αρχές.

Κατά τη διάρκεια της ΚΓ΄ Συνόδου πραγματοποιήθηκαν συζητήσεις κατά ομάδες και σε ολομέλεια, βιωματικά εργαστήρια προβληματισμού και ευαισθητοποίησης, καλλιτεχνικές δημιουργικές δράσεις και εκδηλώσεις πολιτισμού σε χώρους εντός και εκτός του Κοινοβουλίου. Επίσης οργανώθηκε και μια σειρά πολιτιστικών εκδηλώσεων (επίσκεψη στην Ακρόπολη, θεατρική παράσταση και μουσική εκδήλωση στον προαύλιο χώρο του Κοινοβουλίου). Οι εργασίες της Συνόδου ολοκληρώθηκαν με τη συνεδρίαση της *Βουλής των Εφήβων* σε ολομέλεια, κατά την οποία μαθητές και μαθήτριες παρουσίασαν τις εργασίες των ομάδων τους.

Την τρέχουσα σχολική χρονιά 2018-2019, ύστερα από πρόταση της επιστημονικής επιτροπής του προγράμματος, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα *Βουλή των Εφήβων* υλοποιείται για πρώτη, πιλοτική φορά με νέο τρόπο και νέο όνομα: *Βουλή των Εφήβων - Βήματα δημοκρατίας: Κάνοντας πράξη τη συμμετοχή*.

(β) Εργαστήρι Δημοκρατίας

(2008 έως και σήμερα)

Στο εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα μαθητές και μαθήτριες της ΣΤ΄ τάξης του Δημοτικού γνωρίζουν τις αρχές λειτουργίας της δημοκρατίας και του Κοινοβουλίου μέσα από ειδικά σχεδιασμένες βιωματικές δράσεις.

(γ) Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας

(2014 έως και σήμερα)

Τον Ιούνιο του 2018 πραγματοποιήθηκε για πέμπτη φορά η εκπαιδευτική δράση *Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας*, στο οποίο έλαβαν μέρος μαθητές και μαθήτριες από 8 γυμνάσια του 4ου, 5ου και 6ου Διαμερίσματος του Δήμου Αθηναίων. Οι μαθητές και οι μαθήτριες πήραν μέρος σε ποικίλες μορφωτικές, πολιτιστικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες, διαρθρωμένες σε τέσσερα τριήμερα προγράμματα.

Το Ίδρυμα κάλυψε πλήρως όλα τα έξοδα μετακίνησης και σίτισης των μαθητών/μαθητριών, που προέρχονταν από οικονομικά ασθενείς περιοχές (βλ. <https://tinyurl.com/y497j9a7>).

(δ) Αντισταθείτε!

(2017 έως και σήμερα)

Τον Οκτώβριο του 2018 ξεκίνησε μία από τις πιο σημαντικές εκπαιδευτικές δράσεις του Ιδρύματος, το *Αντισταθείτε!*. Πρόκειται για πρόγραμμα ιστορικής και πολιτικής εκπαίδευσης, το οποίο απευθύνεται σε μαθητές της Α΄ τάξης των Ημερησίων Επαγγελματικών Λυκείων. Σκοπός του είναι η ενδυνάμωση της δημοκρατικής συνείδησης και η τόνωση του κριτικού και αντιστασιακού πνεύματος των μαθητών και μαθητριών απέναντι σε αυταρχικές ιδεολογίες.

(ε) Ερευνάμε και συζητάμε για τον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια

(28 Νοεμβρίου 2016 - 30 Μαρτίου 2018)

Μία εκπαιδευτική δράση που σχεδιάστηκε με αφορμή την έκθεση «Ιωάννης Καποδίστριας: Η πορεία του στον χρόνο» που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη της Βουλής.

(στ) Ρήγας και Επανάσταση

(3 Δεκεμβρίου 2018 έως και σήμερα)

Εκπαιδευτική δράση που σχεδιάστηκε στο πλαίσιο της ομότιτλης έκθεσης που διοργανώθηκε από τη Βιβλιοθήκη της Βουλής.

(ζ) Πανεπιστήμιο Αθηνών: 180 χρόνια από την ίδρυσή του

(15 Ιανουαρίου - 10 Μαΐου 2018)

Εκπαιδευτική δράση που σχεδιάστηκε στο πλαίσιο της ομότιτλης έκθεσης που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα [Βλ. και III. Εκθέσεις].

(η) Ερευνάμε και συζητάμε για τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη

Εκπαιδευτική δράση που σχεδιάστηκε στο πλαίσιο της έκθεσης «“Τό θέμα είναι τ ω ρ α τί λές.” Η ζωή και το έργο του ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη» που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα [Βλ. και III. Εκθέσεις].

(ι) Πολεμώντας τον πόλεμο – Κινήματα ειρήνης μπροστά στον πυρηνικό κίνδυνο

(10 Δεκεμβρίου 2018 έως και σήμερα)

Εκπαιδευτική δράση που σχεδιάστηκε στο πλαίσιο της έκθεσης «Πολεμώντας για την Ειρήνη: Ελλάδα - Ιταλία - Ισπανία στη δεκαετία του '80» που διοργανώθηκε από το Ίδρυμα [Βλ. και III. Εκθέσεις].

3. Πρόγραμμα φιλοξενίας για μαθητές και μαθήτριες απομακρυσμένων Γυμνασίων

Το πρόγραμμα φιλοξενίας του σχολικού έτους 2017-2018 απευθύνθηκε σε μαθητές και μαθήτριες της Γ΄ τάξης Γυμνασίων της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Οι φιλοξενούμενοι/φιλοξενούμενες, εκτός από την επίσκεψη και την ξενάγηση στη Βουλή, συμμετείχαν σε επιλεγμένες πολιτιστικές και μορφωτικές δραστηριότητες.

Το Ίδρυμα κάλυψε πλήρως όλα τα έξοδα μετακίνησης και σίτισης των φιλοξενουμένων μαθητών και μαθητριών.

4. Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας των Εκπαιδευτικών

(2018 έως και σήμερα)

Πρόκειται για πενθήμερο επιμορφωτικό σεμινάριο που απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Αποσκοπεί στον προβληματισμό και την ευαισθητοποίηση γύρω από θέματα παιδείας, δημοκρατίας και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως και στη γνωριμία των εκπαιδευτικών με το έργο και τις δράσεις του Ιδρύματος.

Για πρώτη φορά, το 2018, συμμετείχαν στο εργαστήριο και εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα ταξιδεύουν

Αυτή τη χρονιά το Ίδρυμα διεύρυνε τη δράση του μεταφέροντας εκπαιδευτικές δράσεις σε σχολεία της περιφέρειας αλλά και συμμετέχοντας σε πολιτιστικές και επιμορφωτικές συναντήσεις.

- Παρουσίαση δύο εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε μαθητές και μαθήτριες στα Χανιά,
- Παρουσίαση εκπαιδευτικού προγράμματος σε επιμορφωτική συνάντηση φιλολόγων στον Πειραιά,
- Παρουσίαση δύο εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην Διεθνή Έκθεση Βιβλίου στη Θεσσαλονίκη,
- Παρουσίαση τριών εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο Spoudase Festival στην Τεχνόπολη,
- Παρουσίαση εκπαιδευτικού προγράμματος σε μαθητές και μαθήτριες στο Ναύπλιο.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνεται σε αριθμούς η συμμετοχή των πολιτών στις εκπαιδευτικές δράσεις του Ιδρύματος.

2018

Εκπαιδευτικές/ενημερωτικές επισκέψεις και ξεναγήσεις στη Βουλή των Ελλήνων

Σχολικά τμήματα	2.030
Μαθητές - Μαθήτριες & Εκπαιδευτικοί συνοδοί	72.254
Άλλοι επισκέπτες	14.912
Σύνολο επισκεπτών στη Βουλή των Ελλήνων	87.166

Βιωματικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Σύνολο συμμετεχόντων στα βιωματικά εκπαιδευτικά προγράμματα του Ιδρύματος της Βουλής	8.514

Πρόγραμμα φιλοξενίας για μαθητές και μαθήτριες απομακρυσμένων Γυμνασίων

Σχολικά τμήματα	11
Μαθητές - Μαθήτριες	288
Εκπαιδευτικοί συνοδοί	29
Σύνολο φιλοξενουμένων	317

Επιμορφωτικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Εκπαιδευτικοί	25
Γενικό σύνολο επισκεπτών και συμμετεχόντων στις εκπαιδευτικές δράσεις του Ιδρύματος της Βουλής	96.022

* Βιωματικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα: 9 (Βουλή των Εφήβων, Εργαστήρι Δημοκρατίας, Καλοκαιρινό Εργαστήρι Δημοκρατίας, Αντισταθείτε!, Ερευνάμε και συζητάμε για τον Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια, Ρήγας και Επανάσταση, Πανεπιστήμιο Αθηνών: 180 χρόνια από την ίδρυσή του, Ερευνάμε και συζητάμε για τον ποιητή Μανόλη Αναγνωστάκη, Πολεμώντας τον πόλεμο – Κινήματα ειρήνης μπροστά στον πυρηνικό κίνδυνο)

(B) Ψηφιακό υλικό

Το 2018 αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του Ιδρύματος το δεύτερο τεύχος της σειράς *Η τριπλή Κατοχή της Ελλάδας, 1941-1944*, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί από τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (βλ. <https://tinyurl.com/y5cz6v3m>).

V. ΕΡΓΑ - ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το Ίδρυμα, σε συνεργασία με ερευνητές και φορείς εγνωσμένου κύρους, εκπονεί ερευνητικά προγράμματα, με διπλή στόχευση: αφενός, την κάλυψη υπαρκτών κενών στην επιστημονική γνώση και έρευνα· αφετέρου, τη διάχυση των πορισμάτων αυτών στο κοινό. Τα ερευνητικά προγράμματα συμπληρώνουν τις λοιπές εκδοτικές, εκθεσιακές και εκπαιδευτικές δράσεις του Ιδρύματος, ενισχύοντας την ταυτότητά του.

(Α) Ερευνητικά προγράμματα σε εξέλιξη

1. 1821-2021: 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση

Πρόκειται για πολύπτυχο πρόγραμμα δράσεων, που περιλαμβάνει ερευνητικά έργα, εκδόσεις και συνέδρια. Οι βασικοί του άξονες είναι *Ιστορία - Αρχεία - Μνήμη* και το συνολικό έργο εκπονείται σε βάθος τετραετίας. Η προετοιμασία των επιμέρους εγχειρημάτων έχει ξεκινήσει από το 2017.

(α) Τόποι μνήμης για την Ελληνική Επανάσταση, 19ος-20ός αιώνας

(σε συνεργασία με το Πάντειο Πανεπιστήμιο, επιστημονική υπεύθυνη: καθηγήτρια Χριστίνα Κουλούρη)

Τον Ιούλιο του 2018 έληξε η πρώτη ερευνητική φάση του προγράμματος και τον Δεκέμβριο του 2018 ολοκληρώθηκε η δεύτερη φάση [Βλ. και Απολογισμός 2017].

(β) Αντιπρόσωποι των Εθνοσυνελεύσεων και Βουλευτικό. Βιογραφική τεκμηρίωση

(σε συνεργασία με το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και τη Βιβλιοθήκη της Βουλής, επιστημονικός υπεύθυνος: Λεωνίδα Καλλιβρετάκης)

Τον Δεκέμβριο του 2018 ολοκληρώθηκε η δεύτερη φάση [Βλ. και Απολογισμός 2017].

(γ) Αυστριακή ναυτιλιακή πολιτική κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης

(επιστημονική υπεύθυνη: ομότιμη καθηγήτρια Όλγα Κατσιαρδή-Hering)

Ολοκληρώθηκε η ψηφιοποίηση του συμπληρωματικού αρχειακού υλικού, καθώς και η μεταγραφή και ταξινόμησή του [βλ. Απολογισμός 2017].

(δ) Οθωμανικά τεκμήρια για την Ελληνική Επανάσταση

(σε συνεργασία με το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, επιστημονικός υπεύθυνος: αναπληρωτής καθηγητής Παρασκευάς Κονόρτας)

Το έργο ξεκίνησε τον Μάιο του 2018 και βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας του αρχειακού υλικού [βλ. και Απολογισμός 2017].

(ε) 200 χρόνια από την Επανάσταση του 1821

(σε συνεργασία με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, επιστημονικός διευθυντής: Νικόλαος Κοταρίδης)

Πρόκειται για συνεργασία και συμμετοχή του Ιδρύματος στο ερευνητικό έργο του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, που αφορά την επιλογή, ανάθεση και έκδοση ύστερα από ανοιχτή προκήρυξη έως και 11 μελετών για την ιστορία της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 και τους μηχανισμούς οργάνωσής της, με χρονικό ανάπτυγμα τις δεκαετίες 1810 και 1820. Στόχος είναι η υλοποίηση πρωτότυπων και αυστηρά τεκμηριωμένων ερευνητικών έργων υψηλής επιστημονικής ποιότητας, τα οποία θα εκδοθούν από τις «Εκδόσεις Ε.Α.Π. Α.Ε.» (ελληνική και αγγλική έκδοση) σε συλλογικό τόμο, που θα κυκλοφορήσει τον Οκτώβριο του 2020.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, το ίδρυμα συμβάλλει διττά: αφενός, με την κάλυψη τμήματος της επιχορήγησης του ερευνητικού προγράμματος· αφετέρου, με τη συμμετοχή τόσο στην επιστημονική επιτροπή αξιολόγησης των προτάσεων για μελέτη (μέσω του Δημήτρη Δημητρόπουλου), όσο και στην επιτροπή παρακολούθησης της εκπόνησης των μελετών (μέσω των Δημήτρη Δημητρόπουλου και Νίκης Μαρωνίτη).

2. Πρόσφυγες: Η υποδοχή τους στην Ελλάδα (1821-1989). Έρευνα - τεκμηρίωση - διάχυση

(σε συνεργασία με το Πάντειο Πανεπιστήμιο και το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών)

Το πρόγραμμα εξετάζει την υποδοχή των προσφύγων στον ελληνικό χώρο από την ίδρυση του ελληνικού κράτους έως τη σύγχρονη εποχή, καθώς και την πρόσληψή

τους από τον πληθυσμό του νέου τόπου εγκατάστασης [βλ. Απολογισμός 2017]. Το πρόγραμμα ξεκίνησε στις αρχές του 2018, οπότε και έληξε η α΄ ερευνητική φάση.

3. Ιστορικό Λεξικό Ελληνικών Κοινοβουλευτικών Κομμάτων (1844-1967)

(σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών/Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών)

Στόχος του έργου είναι να καλύψει το υφιστάμενο μεγάλο κενό της κοινοβουλευτικής ιστορίας της χώρας και εκτιμάται ότι θα αποτελέσει συλλογικό πόνημα αναφοράς για τα επόμενα χρόνια, τόσο για την επιστημονική κοινότητα όσο και για όλους τους πολίτες. Τα λήμματα για τα κοινοβουλευτικά κόμματα της περιόδου 1844-1967 θα εκδοθούν σε τόμο, που θα αποτελέσει συνέκδοση των συνεργαζόμενων φορέων [βλ. Απολογισμός 2017]. Το έργο, συνολικής διάρκειας 26 μηνών, που περιλαμβάνει τέσσερις ερευνητικές φάσεις, ξεκίνησε στα τέλη του 2018.

VI. ΠΑΡΚΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ

Κατά το έτος 2018 το Πάρκο Εθνικής Συμφιλίωσης (ΠΕΣ) δέχτηκε συνολικά 3.392 επισκέπτες ανάμεσά τους σχολεία, συλλόγους, άλλες οργανωμένες ομάδες, καθώς και μεμονωμένους επισκέπτες. Στην ιστοσελίδα του ΠΕΣ μπορεί κανείς να ανατρέξει στα αναλυτικά στοιχεία αυτών των επισκέψεων. Στη διάρκεια αυτών των επισκέψεων οι φιλοξενούμενοι ξεναγήθηκαν από τον επιστημονικό υπεύθυνο στην μόνιμη ιστορική έκθεση, σε αυτήν που είναι αφιερωμένη στο περιβάλλον και περιηγήθηκαν σε διαδρομές που έχουν συμβολική ιστορική σημασία και σχετίζονται με τη θεματική της Κατοχής και του Εμφυλίου.

Μέσα στο 2018 η ομάδα προφορικής ιστορίας Καστοριάς (ΟΠΙΚΑΣ) η οποία συστάθηκε τον Οκτώβρη 2015, συνέχισε το έργο της που σχετίζεται με την απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων (20 μέχρι στιγμής), την διαμόρφωση περιλήψεων και ημερολόγιων των συνεντεύξεων, καθώς και την ταξινόμησή τους.

Το ΠΕΣ φιλοξένησε φέτος στον συνεδριακό του χώρο τέσσερις εκδηλώσεις:

A. Την τέταρτη Επιστημονική Διημερίδα, *Ελλάδα και Βαλκάνια στον 20ό αιώνα III*, που διοργάνωσε το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας (18-20 Μαΐου 2018) υπό την επίβλεψη των καθηγητών Βλάσης Βλασίδη και Στράτου Δορδανά, και στην οποία συμμετείχαν 33 καθηγητές πανεπιστημίων, ερευνητές, υποψήφιοι διδάκτορες και φοιτητές που παρουσίασαν τις εργασίες του καθώς και προσωπικότητες της τοπικής κοινωνίας που προέδρευσαν σε σχετικά πάνελ.

B. Την ημερίδα με τίτλο «Το Επταχώρι από την Τουρκοκρατία μέχρι τον εμφύλιο» που πραγματοποιήθηκε στις 11 Αυγούστου από τον Πολιτιστικό Σύλλογο του Επταχωρίου Καστοριάς.

Γ. Τη διημερίδα της Εταιρίας Διάσωσης Ιστορικών Αρχείων με θέμα "Η ρήξη Τίτο - Στάλιν και η Ελλάδα» (25 και 26 Αυγούστου).

Δ. Την παρουσίαση του ευρωπαϊκού προγράμματος-έργου Eco-Time Machine - Ανάπτυξη εφαρμογής 4D περιήγησης στην ιστορία της περιοχής του Γράμμου που βρίσκεται το ΠΕΣ, (26 Οκτωβρίου).

Επιπλέον, στο διάστημα 14-16 Σεπτεμβρίου τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής, μαζί με τους αρμόδιους υπαλλήλους από τις τεχνικές

υπηρεσίες της Βουλής, φωτογράφο, τεχνικούς και συνεργείο από το Κανάλι της τηλεόρασης της Βουλής επισκέφθηκαν το ΠΕΣ. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης αυτής, τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής είχαν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν τις ξεναγήσεις που κάνει ο επιστημονικός υπεύθυνος κ. Ραυμόνδος Αλβανός στις δύο εκθέσεις, καθώς και στη γύρω περιοχή, να μιλήσουν εκτενώς με τις κυρίες από τον Αγροτουριστικό Συνεταιρισμό Γυναικών του Δήμου Νεστορίου που έχουν αναλάβει την ευθύνη λειτουργίας του ξενώνα στο ΠΕΣ, να συζητήσουν, παρουσία του επιστημονικού υπευθύνου, σε ειδική συνεδρίαση που έλαβε χώρα στο κεντρικό κτίριο του ΠΕΣ για όλα τα ζητήματα και τα θέματα που σχετίζονται με τη λειτουργία του ΠΕΣ και ιδίως με τη στόχευση να συστηματοποιηθεί και να ενισχυθεί η δράση του. Επίσης, το προσωπικό από τις τεχνικές υπηρεσίες κατέγραψε τόσο τις άμεσες όσο και τις μεσοπρόθεσμες καταρχάς ανάγκες στην υποδομή του ΠΕΣ, προκειμένου αφενός να αποκατασταθούν οι επείγουσες ζημιές, αφετέρου να καταρτιστεί μία έκθεση σχετικά με τις ελλείψεις και τα όποια θέματα χρίζουν διαχείρισης, αλλαγής ή βελτιώσεων στα κτίρια και στους χώρους του ΠΕΣ. Το Κανάλι της Βουλής από την πλευρά του είχε την ευκαιρία να καταγράψει με τον φακό του αφενός τις κτιριακές εγκαταστάσεις και το πανέμορφο φυσικό περιβάλλον, αφετέρου να μαγνητοσκοπήσει τις ξεναγήσεις προκειμένου να διαμορφωθεί ένα ή περισσότερα σποτ, καθώς και το φυλλάδιο του ΠΕΣ που έχει εξαντληθεί εδώ και πολλά χρόνια.

VII. ΠΡΟΒΟΛΗ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η προβολή του συνόλου των δραστηριοτήτων του Ιδρύματος και η καθιέρωσή του ως δυναμικού φορέα πολιτισμού, τόσο στην Αθήνα όσο και στην υπόλοιπη Ελλάδα, αποτέλεσε έναν από τους σημαντικότερους στόχους του 2018.

Με τα μέσα που διαθέτει, το Ίδρυμα επικεντρώθηκε όχι μόνο στην προώθηση των εκάστοτε δράσεων, αλλά και στη γενικότερη βελτίωση της εξωστρέφειάς του, μέσω:

- των ενημερωτικών δελτίων τύπου που αποστέλλονται στις αυξημένες, σε σχέση με πέρυσι, λίστες αποδεκτών·
- του ιστότοπου του Ιδρύματος, όπου έχει δρομολογηθεί μια πιο συστηματική δημοσιοποίηση των πληροφοριών του. Επιπλέον, δημιουργήθηκε ηλεκτρονικό ημερολόγιο, προκειμένου να προβάλλονται όλες οι προγραμματισμένες δράσεις ανά μήνα·
- του γενικού ενημερωτικού φυλλαδίου, όπου περιγράφονται συνοπτικά όλοι οι τομείς στους οποίους δραστηριοποιείται το Ίδρυμα. Το φυλλάδιο εκδόθηκε στα ελληνικά, τα αγγλικά και τα γαλλικά, μοιράζεται σε όλες τις εκδηλώσεις του Ιδρύματος και διατίθεται σε όλους τους χώρους του·
- της σελίδας στο facebook, για την οποία καταβλήθηκε προσπάθεια να λειτουργεί με περισσότερη αμεσότητα και συνέπεια, καθώς αποτελεί διάυλο με ένα διαφορετικό και ευρύτερο κοινό. Η σελίδα μετρά πλέον περίπου 6.200 ακόλουθους·
- του θεματικού ενημερωτικού φυλλαδίου, όπου περιγράφεται το σύνολο των δράσεων του ερευνητικού προγράμματος *1821-2021: 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση*·
- της δωρεάν διάθεσης των νέων εκδόσεων σε βιβλιοθήκες ιδρυμάτων, φορέων, δήμων και σχολείων, αλλά και σε αρθρογράφους και βιβλιοκριτικούς·
- της οργάνωσης bazaar βιβλίου, δύο φορές τον χρόνο, στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος.

Τέλος, στον τομέα της προβολής, ουσιαστικός υπήρξε ο συντονισμός του Ιδρύματος με τις υπηρεσίες της Βουλής (Βιβλιοθήκη, Βουλή Τηλεόραση, Διεύθυνση Διεθνών Σχέσεων & Επικοινωνίας) για την περαιτέρω ανάδειξη του εξωστρεφούς χαρακτήρα

της Βουλής, την προβολή του συνόλου των πολιτιστικών δράσεών της και τη σύνδεσή της με την κοινωνία.

Στην ευρύτερη προσπάθεια δικτύωσης, καθοριστική είναι η συμμετοχή μας στο Δίκτυο Πολιτισμού του Δήμου Αθηναίων (Athens Culture Net), μέσω του οποίου το Ίδρυμα συνδέεται και συνεργάζεται με άλλους πολιτιστικούς φορείς της πόλης, ενώ παράλληλα ενισχύεται η προβολή των δράσεών του, μέσω της σύγχρονης ηλεκτρονικής πλατφόρμας και του έντυπου υλικού του Δικτύου.

VIII. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΜΕΓΑΛΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Το Ίδρυμα της Βουλής το 2018 έδωσε ιδιαίτερο βάρος στη συμμετοχής σε εκθέσεις βιβλίου και διεθνείς διοργανώσεις, αναδεικνύοντας όχι μόνον την εκδοτική παραγωγή του, αλλά και την ευρύτερη παρουσία του στον χώρο των γραμμάτων και του πολιτισμού.

1. Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης

Το Ίδρυμα για πρώτη φορά συμμετείχε αυτόνομα στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου Θεσσαλονίκης, διπλασιάζοντας τον χώρο όπου φιλοξενήθηκε το περίπτερό του. Επιπλέον, στο πλαίσιο της Έκθεσης, διοργανώθηκαν παράλληλες εκδηλώσεις στις οποίες προβλήθηκε το συνολικό έργο του Ιδρύματος.

Η παρουσία του Ιδρύματος έγινε αισθητή και με τη μεταφορά ενός μεγάλου τμήματος της έκθεσης «Δρόμοι επιβίωσης», αλλά και τη διοργάνωση δύο θεματικών εκδηλώσεων. Η μία, με τίτλο «1821-2021: Ανιχνεύοντας το νόημα μιας εποχής», αποτέλεσε την πρώτη παρουσίαση του ερευνητικού προγράμματος *1821-2021: 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση*. Η δεύτερη εκδήλωση σχετιζόταν με την εκδοτική δραστηριότητα του Ιδρύματος και είχε τίτλο «Η προδικτατορική Θεσσαλονίκη. Συζήτηση με αφορμή το βιβλίο του Ηλία Νικολακόπουλου *Ηλίας Ηλίου*, που εξέδωσε το Ίδρυμα της Βουλής».

Τέλος, συμμετέχοντας στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες της Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης, το Ίδρυμα οργάνωσε δύο εκπαιδευτικά προγράμματα. Το ένα ήταν συναφές με την έκθεση «Δρόμοι επιβίωσης» και είχε θέμα το προσφυγικό ζήτημα, και το άλλο, με τίτλο «Εργαστήρι Δημοκρατίας», ανέδειξε θέματα δημοκρατίας, αλληλεγγύης και ανεκτικότητας.

2. Φεστιβάλ Βιβλίου, Ζάππειο

Το Ίδρυμα, συνεχίζοντας τη μακρά παράδοση της συμμετοχής του στο Φεστιβάλ Βιβλίου στο Ζάππειο, έθεσε το 2018 ως στόχο μια πιο δυναμική και ολοκληρωμένη παρουσία. Το περίπτερό του υπήρξε μεγαλύτερο από τις προηγούμενες χρονιές και διατέθηκαν όλες οι εκδόσεις, παλιότερες και νέες. Παράλληλα, με αφορμή τις

εκδηλώσεις του Φεστιβάλ, που ήταν αφιερωμένο στη μελοποιημένη ποίηση, προβλήθηκε η έκθεση για τον Μανόλη Αναγνωστάκη που φιλοξενούνταν στον εκθεσιακό χώρο του Ιδρύματος, ενώ οργανώθηκε εκδήλωση με θέμα «Δημοτικό τραγούδι: λόγια και μουσική δίχως ιδιοκτήτη».

3. Διεθνής Έκθεση Βιβλίου Φρανκφούρτης

Το Ίδρυμα της Βουλής, για πρώτη φορά, συμμετείχε το 2018 στην 70η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Φρανκφούρτης με την έκθεση «Δρόμοι επιβίωσης» (συνδιοργάνωση με την Ένωση Ελλήνων Φωτορεπόρτερ). Η έκθεση αποτέλεσε το επίκεντρο του Ελληνικού Περιπτέρου, το οποίο συντόνισε το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, και τον άξονα γύρω από τον οποίο διαμορφώθηκε η ελληνική παρουσία στη Φρανκφούρτη. Σχετική με την έκθεση ήταν και η κεντρική εκδήλωση της ελληνικής συμμετοχής, η οποία είχε τίτλο «Εναλλασσόμενες πατρίδες: η δημοκρατία στον 21ο αιώνα απέναντι στην πρόκληση των μεταναστευτικών ροών» και σημείωσε μεγάλη επιτυχία και αποδοχή από τους επισκέπτες.

4. 12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα Ελεύθερη

(σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής, τον Δήμο Αθηναίων, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και την ΕΡΤ)

Η 12 Οκτωβρίου 1944: Η Αθήνα ελεύθερη, το 2018 βρίσκεται στον πέμπτο χρόνο δράσης της, και βάσει μνημονίου συνεργασίας αποτελεί τα τελευταία δύο χρόνια συνδιοργάνωση των πέντε φορέων. Οι φετινές εκδηλώσεις περιλάμβαναν πλήθος δράσεων σε πολλά σημεία της πόλης, κινητοποιώντας και άλλους φορείς που συνέβαλαν στην επιτυχία της διοργάνωσης, όπως η ΔΕΗ και το Ιστορικό Αρχείο της, ο Δήμος Κερατσινίου - Δραπετσώνας, το Μορφωτικό Ίδρυμα ΕΣΗΕΑ, το Ιστορικό Αρχείο ΕΤΕ, το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, ο ΣΦΕΑ, η Ταινιοθήκη της Ελλάδος, το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού κ.ά.

Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων (αναλυτικά στη διεύθυνση: <http://freeathens44.org>) ήταν πολυτροπικό: κινηματογράφος, θέατρο, μουσική, ντοκιμαντέρ, κινηματογραφικά εργαστήρια, περίπατοι στην πόλη και αγώνας δρόμου,

επιστημονικές συζητήσεις και καταθέσεις μαρτυριών, μαθητικές ματιές και ιστορικές αναλύσεις.

Η νέα έκθεση που παρουσιάστηκε στο Κέντρο Τεχνών του Δήμου Αθηναίων - πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ ανέδειξε *14 Ιστορίες Αντίστασης*. Είχε μεγάλη επισκεψιμότητα και αποτέλεσε το περιβάλλον για καθημερινή υποδοχή μαθητών και μαθητριών αλλά και για την κεντρική επετειακή συναυλία στις 12 Οκτωβρίου. Η θεματική και ο εκθεσιακός σχεδιασμός της συνδιοργάνωσης εμπλουτίστηκε με την έκθεση για τον Νίκο Πλουμπίδη, που πρότεινε και δημιούργησε το Ίδρυμα της Βουλής [Βλ. και III. Εκθέσεις].

Ενδεικτικά ξεχωρίζουμε κάποιες από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν για πρώτη φορά φέτος: την πολύτιμη συνεργασία με τα Μουσικά Σχολεία Αλίμου, Αθηνών και Πειραιά· τη φιλοξενία εκθέσεων και εκδηλώσεων στον Πειραιά και τη Νέα Φιλαδέλφεια (Νοέμβριος και Δεκέμβριος, αντίστοιχα)· τις εκδηλώσεις λόγου - διαλόγου μεταξύ ιστορίας και λογοτεχνίας που πραγματοποιήθηκαν στο Μέγαρο Μουσικής με εκλεκτούς συνομιλητές και τη γόνιμη συνεργασία με το Δίκτυο Πολιτισμού του Δήμου Αθηναίων και την «Αθήνα 2018 - Παγκόσμια Πρωτεύουσα Βιβλίου».

Τέλος, ας σημειωθεί ότι, για πρώτη φορά το 2018, εκδόθηκε εικονογραφημένος κατάλογος που αποτυπώνει την έκθεση και τη σημασία της συνδιοργάνωσης, καθώς και ότι ξεκίνησε το πρόγραμμα «Πες μας τη δική σου ιστορία» (σε συνεργασία με την Εκπαιδευτική Τηλεόραση του Υπουργείου Παιδείας), το οποίο προσκαλεί μαθητές και μαθήτριες να γνωρίσουν την ιστορική περίοδο και να μιλήσουν για αυτή με οπτικοακουστικά μέσα.

ΙΧ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018

(Α) Έσοδα

Το σύνολο των εσόδων του έτους 2018 ήταν 810.105,01 €.

Αναλυτικότερα:

- επιχορήγηση της Βουλής των Ελλήνων 650.000,00 €,
- τόκοι εκ προθεσμιακών καταθέσεων 128.461,73 €,
- πωλήσεις βιβλίων 31.643,28 €,

(Β) Έξοδα

Το σύνολο των εξόδων του έτους 2018 ήταν 1.655.726,90 €. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 78,84% του ποσού των 2.100.000,00 € που είχε προϋπολογιστεί και εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος τον Απρίλιο του 2018.

Αναλυτικότερα:

- Εκδόσεις 64.277,50 €,
- Εκπαιδευτικά προγράμματα (*Βουλή των Εφήβων* - Πρόγραμμα Φιλοξενίας Μαθητών - Πρόγραμμα Φιλοξενίας Μαθητών Απομακρυσμένων Περιοχών - Εργαστήρι Δημοκρατίας) 483.376,22 €,
- Ιστορικές εκθέσεις, συνέδρια 145.297,94 €,
- Μελέτες, έρευνες 4.000,00 €,
- Αμοιβές προσωπικού 611.087,60 €,
- Εργοδοτικές εισφορές 152.999,34 €,
- Δαπάνες εξοπλισμού 7.568,71 €,
- Ταχυδρομικά τέλη 5.123,65 €,
- Έξοδα διοίκησης (αμοιβή Γ.Γ.Ι. - αμοιβές Ε.Ε, - αμοιβές Επιστημονικής Επιτροπής - ορκωτών λογιστών - τηλεφωνικά τέλη - γραφική ύλη) 138.417,86 €,
- Φ.Π.Α. εισροών (δηλαδή Φ.Π.Α. δαπανών που επιβαρύνει τις δαπάνες και δεν εκπίπτει καθώς το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του Ιδρύματος [96%]

αποτελεί επιχορήγηση της Βουλής & τόκοι καταθέσεων) δεν υπόκειται σε Φ.Π.Α.
14.860,24 €,

- Πρόγραμμα *1821-2021: 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση*
28.717,84 €.

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018 - ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018

Α   ΕΞΟΔΑ

<u>ΚΩΔ.</u>	<u>ΤΙΤΛΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ</u>	<u>ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
001	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (ανάλωση αποθεματικού)	1.260.000,00	845.621,89
002	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	650.000,00	650.000,00
003	ΤΟΚΟΙ	140.000,00	128.461,73
004	ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ	50.000,00	31.643,28
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Α	2.100.000,00	1.655.726,90

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΟΔΩΝ

		<u>ΠΟΣΑ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ 2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
1.	ΕΚΔΟΣΕΙΣ	215.000,00	64.277,50
2.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	477.000,00	483.376,22
3.	ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ	150.000,00	145.297,94
4.	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ	29.000,00	4.000,00
5α.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	630.000,00	611.087,60
5β.	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	160.000,00	152.999,34
6.	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	45.000,00	7.568,71
7.	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΕΛΗ	15.000,00	5.123,65
8.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	0,00	0,00
9.	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	10.000,00	0,00
10.	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	170.000,00	138.417,86
11.	ΚΤΙΡΙΑ	30.000,00	0,00
12.	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	10.000,00	0,00
13.	Φ.Π.Α. ΕΙΣΡΟΩΝ	35.000,00	14.860,24
14.	ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	50.000,00	0,00
15.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ	74.000,00	28.717,84
	<u>ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΝΟΛΑ</u>	2.100.000,00	1.655.726,90

B**ΕΞΟΔΑ**

ΚΩΔ.   **ΤΙΤΛΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ**   **ΠΟΣΑ**
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ   **ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018**
2018

1.	ΕΚΔΟΣΕΙΣ		
108	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΑΔΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ (επανεκδοση)	4.200,00	0,00
117	G. FINLAY "ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ" μετάφραση Αλ. Παπαδιαμάντη ΤΟΜΟΣ Α' & Β'	7.800,00	0,00
122	ΚΑΤΑΛΟΓΟΙ ΕΚΘΕΣΕΩΝ	15.000,00	9.210,00
124	ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ	7.000,00	0,00
129	ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ ΠΟΥ ΟΡΓΑΝΩΝΕΙ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ	59.000,00	23.571,61
144	ΗΛΙΟΥ ΗΛΙΑΣ (Συγγραφή)	10.700,00	10.680,00
145	ΚΑΡΤΑΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ (Συγγραφή)	3.500,00	0,00
146	ΓΟΥΝΑΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Συγγραφή)	0,00	0,00
147	A CULTURE OF FREEDOM (Μετάφραση)	11.600,00	1.086,39
153	ΓΡΑΜΜΙΚΗ Β'	3.400,00	0,00
154	ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ	0,00	0,00
156	ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΟΡΑΗΣ	12.000,00	12.524,50
165	ΠΡΟΣΩΠΙΑ ΑΞΙΑ ΤΙΜΗΣ / ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΔΚΗΛΩΣΕΙΣ	20.000,00	7.005,00
166	ΕΚΔΟΣΕΙΣ 1821-2021 (μεταφορά σε κωδικό 15166)	0,00	0,00
167	ΠΑΝΑΓΗΣ ΠΑΠΑΛΗΓΟΥΡΑΣ	0,00	0,00
168	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΣΑΛΙΔΗΣ	0,00	0,00
169	ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡΗΣΤΙΔΗΣ	0,00	0,00
170	ΜΑΡΙΑ ΣΒΩΛΟΥ	0,00	0,00
171	ΑΡΧΕΙΟ Δ. ΜΕΓΑΛΙΔΗ	10.800,00	0,00
172	ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ	6.500,00	0,00
173	ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ Η ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΡΧΗ	5.000,00	0,00
174	ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ 1844-1967	21.000,00	0,00
175	ΛΟΥΚΗΣ ΛΑΡΑΣ	17.500,00	200,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.1	215.000,00	64.277,50

2.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	<u>ΠΟΣΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ 2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
201	ΔΑΠΑΝΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ	210.000,00	245.906,66
204	ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ	20.000,00	14.000,00
206	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ	42.000,00	33.989,53
207	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΦΙΛΟΞΕΝΙΑΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΑΠΟ ΑΠΟΜΑΚΡΥΣΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ - ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	205.000,00	189.480,03
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.2	477.000,00	483.376,22

3.	ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ	<u>ΠΟΣΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ 2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
301	ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΝΕΔΡΙΑ	105.000,00	97.387,62
302	ΣΥΝΕΔΡΙΑ	45.000,00	47.910,32
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.3	150.000,00	145.297,94

4.	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ	<u>ΠΟΣΑ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ 2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
403	ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ	0,00	0,00
404	ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ: Η ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (1821- 1989)	14.000,00	4.000,00
405	ΤΟΠΟΙ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 19ος - 20ος ΑΙΩΝΑΣ (μεταφορά σε κωδικό 15405)	0,00	0,00
406	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ & ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ (μεταφορά σε κωδικό 15406)	0,00	0,00

407	ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΕΟΡΤΕΣ	15.000,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.4	29.000,00	4.000,00

5.	ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
501	ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	630.000,00	611.087,60
502	ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	160.000,00	152.999,34
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.5	790.000,00	764.086,94

6.	ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
601	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	45.000,00	7.568,71
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.6	45.000,00	7.568,71

7.	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΕΛΗ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
701	ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΕΛΗ	15.000,00	5.123,65
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.7	15.000,00	5.123,65

8.	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
801	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	0,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.8	0,00	0,00

9.	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
901	ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΒΙΒΛΙΩΝ ΓΙΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	10.000,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.9	10.000,00	0,00

10.	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>

1001	ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	170.000,00	138.417,86
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.10	170.000,00	138.417,86

11.	ΚΤΙΡΙΑ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
1101	ΠΑΡΚΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ	20.000,00	0,00
1103	ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΙΔΡΥΜΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ	10.000,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.11	30.000,00	0,00

12.	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
1201	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΞΕΝΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ	10.000,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.12	10.000,00	0,00

13.	Φ.Π.Α. ΕΙΣΡΟΩΝ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
1301	Φ.Π.Α. ΕΙΣΡΟΩΝ	12.682,05	14.860,24
1302	Φ.Π.Α. ΠΑΡ/ΝΟΣ (ΤΡΙΕΤΙΑΣ)	22.317,95	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.13	35.000,00	14.860,24

14.	ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
1401	ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	50.000,00	0,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.14	50.000,00	0,00

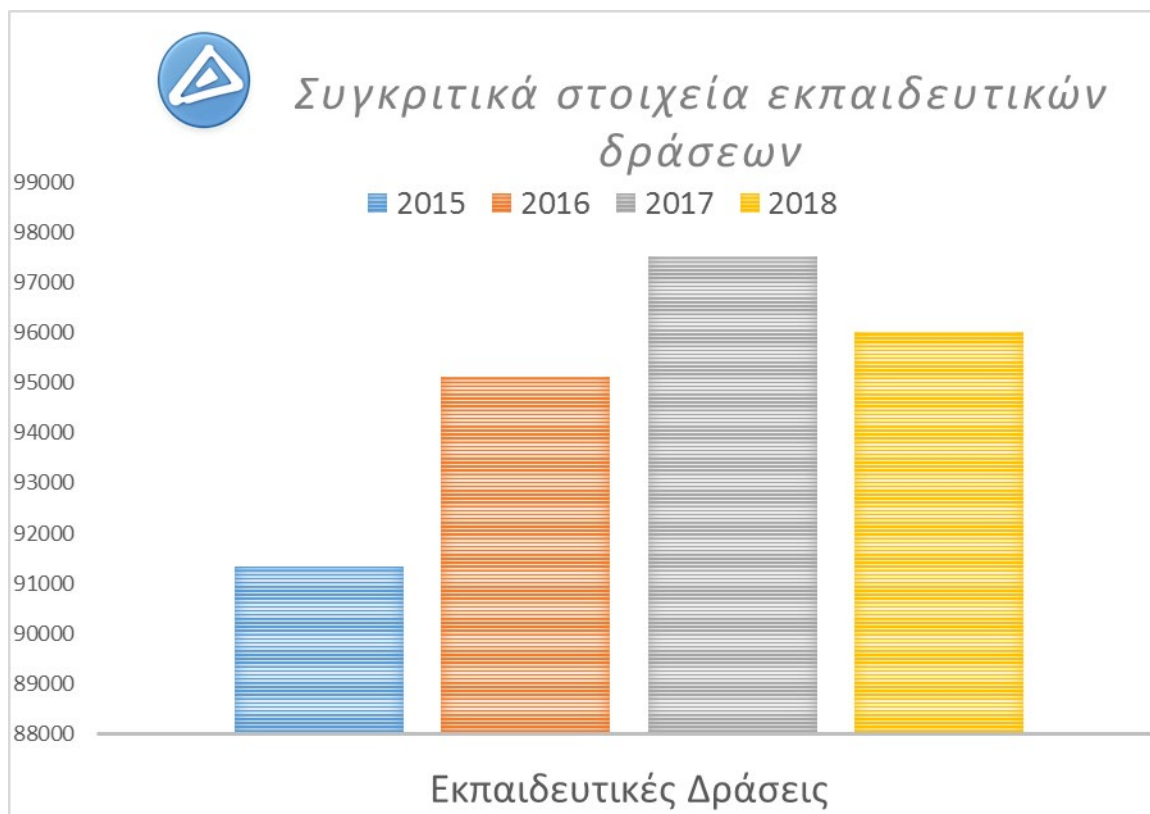
15.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 200 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ	<u>ΠΟΣΑ</u> <u>ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΖΟΜΕΝΑ</u> <u>2018</u>	<u>ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 2018</u>
1.	ΕΚΔΟΣΕΙΣ		
15166	ΚΕΙΜΕΝΑ ΜΝΗΜΗΣ	23.500,00	9.592,84 €
15167	ΑΝΘΟΛΟΓΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ	9.500,00	305,00 €
3.	ΣΥΝΕΔΡΙΑ		
15302	ΣΥΝΕΔΡΙΟ 1821-2021	5.000,00	0,00 €
4.	ΜΕΛΕΤΕΣ, ΕΡΕΥΝΕΣ		
15405	ΤΟΠΟΙ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 19ος - 20ος ΑΙΩΝΑΣ	22.000,00	15.000,00 €
15406	ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΟΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ & ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ	10.000,00	0,00 €
15407	Η ΑΥΣΤΡΙΑΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ	0,00	0,00 €
15408	ΟΘΩΜΑΝΙΚΑ ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ	4.000,00	3.820,00 €
	ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ Β.15	74.000,00	28.717,84 €

Χ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Συγκριτικά στοιχεία αριθμού δράσεων (2015-2018)

Συγκριτικά στοιχεία επισκεψιμότητας (2015-2018)